

VLACHOVSKÉ NOVINY STROMÍŠ

VLACHOVO
1427-2009

Č. 2-4

VŠETKY NÁKLADY NA VÝROBU
A DISTRIBÚCIU NOVÍN HRADÍ OBEC VLACHOVO

DECEMBER 2009

ROČNÍK XI.

*U izbičke za oknom
niečo sa chystá,
stromček už svieti,
radosť je istá.
Do tichej noci
anjeli spievajú,
pokojne Vianoce
svetu želajú.*

*Spokojne prežitie vianočných sviatkov
a do nového roku veľa osobných a pracovných úspechov
Vam žela redakcia Vlachovských novín*

Vianočný príhovor

Symbolom Vianoc je láska

Medzi slová Vianoce a zázrak by sme pokojne mohli dať rovná sa. Nie je sviatok, deň v roku, ktorý by v nás vyvolával zvláštny pocit niečoho neočakávaného a neuchopiteľného, tak ako je tomu počas vianočných sviatkov. Nielen malé deti sa zamýšľajú nad tým, ako je možné, že sa pod stromček zázračne dostali darčeky, keď rodičia boli stále s nimi. Ale aj my starší vnímame čaro a výnimočnosť týchto dní, najmä však Štedrý večer. I keď mu však prikladáme veľkú váhu a považujeme ho za najdôležitejší z vianočných dní, predsa ten najväčší význam a zmysel dostávajú vianočné sviatky až 25. decembrom, keď si pripomíname, že sa na tento svet narodil Ježiš, Boží Syn. Iste, pri tejto informácii sa nám môže všetko zrazu premeniť zo zázraku na realitu, „musíme však aj v tom

to narodení vidieť zázrak. Nie kúzelnícke čary či mávanie paličkou, ale zázrak neba, Hospodínovu moc a silu. Tá sa totiž prejavila v narodení Ježiša Krista, ktorý prišiel na zem tak, ako ja alebo vy. Aj to bol a stále je zázrak, výnimočná udalosť: že z malého dieťaťa, ktoré rástlo podobne ako všetky vtedajšie deti, vyrástol Ten, ktorý z jasličiek išiel na golgotský kríž, aby priniesol spásu všetkým, pre ktorých sa narodil. Všetko to, čo sa dialo počas prvých Vianoc, aj to, čo Boh vykonal na kríži svojho Syna, je dielom Božej lásky voči človeku. Lásky, ktorá je symbolizovaná na Vianoce bezbranným dieťaťom a na Veľký piatok ukrižovaným Ježišom. Lásky, ktorá sa takto môže zdať slabá, bezbranná a porazená. Ale ona taká nie je. Hovorí o tom príbeh, ktorý som čítala v knihe „Vianočné príbehy pre potechu duše“ (Bruno Ferrero, vydavateľstvo Portál).

Pastieri sa vracali z Betlehema, kde sa boli pokloniť Ježiškovi narodenému v chlieve. Niesli mu plné náručie darov a vracali sa s prázdnymi rukami. Okrem jedného z nich, mláduckého pastiera, temer ešte chlapca. Ten si z betlehemského chlieva predsa len niečo odniesol. (pokračovanie na 3. str.)

Hodnotiaci pohľad na odchádzajúci rok

Obec opäť zveľadila spoločný majetok

Najproduktívnejším obdobím majetkového zveľadenia obce sú každoročné jarné a letné mesiace. Od skorej jari 2009 nastúpili zamestnanci obce, malé i väčšie dodávateľské firmy i miestni živnostníci do rekonštrukčných ozdravovacích a skrášľovacích stavebných prác, ktorými obohatili obec o nové verejnoprospešné objekty a skultúrnenie životného prostredia obyvateľstva.

Mlynská ulica

Hneď v jari obec zabezpečila asfaltovanie Mlynskej ulice, ktoré financovala Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Košice v rámci opravy prekopávky cesty po minuloročnej výmene vodovodného potrubia. Cesta je už v lepšom stave. Jej súčasný stav nie je však definitívny, pretože ju čaká ďalšia prekopávka pri výstavbe kanalizácie.

Vlachovská šmitňa

V záujme zatraktívnenia Ústredného priestranstva obce v rámci cestovného ruchu i pre služby občanom sme postavili kovácku vyhňu - „Vlachovskú šmitňu“. Snažili sme sa dodržať projekt Ing. arch. Ľuboša Ondrejčika, ktorý ho vyhotovil podľa náčrtu Štefana Šiveca, syna posledného kováča v šmitni pri šetierni. Na stavbu sme dostali finančný príspevok z Programu obnovy dediny (105 tis. SK), dofinancovali sme ju z rozpočtu obce. Strojné vybavenie šmitne máme prísľúbené zdarma od Armády SR, ktorá schválila našu žiadosť o pridelenie pojazdného automobilovej dielne (PAD) z prebytočného majetku armády.

V šmitni chceme úväzkovo zamestnať vlachovských kováčov a ďalších remeselníkov, aby na požiadanie poskytovali služby občanom a prezentovali svoje zručnosti pre turistickú verejnosť. Šmitňa bude slúžiť verejnosti aj počas Vianoc, Vlachovského remeselníckeho jarmoku a čas ukáže, na čo všetko sa dá ešte využiť.

Obraciame sa tiež s prosbou na tých občanov, ktorí majú doma staré technické zariadenie vhodné do šmitne (mlatky, vrtačku, zverák, kováčske kliešte, nákovu a pod.) aby darovali - ak im to neslúži - toto zariadenie obci. Prvými darcami predmetov pre šmitňu sú doteraz JUDr. Ján Klobušník a Ing. Maroš Klobušník z Košíc (kováčske dýchadlo - „mechy“), Ján Gallo (historická ručná vrtačka), Štefan Šivec (kováčske náradie), dcéra neb. p. Jindru B. Dehatyová (brúska, kladivá a i.), prísľub dal aj ďalší občan. Tieto staré historické nástroje ostanú v obci ako pamiatka na našich remeselníkov.

Horná autobusová zastávka

Pamätáte sa na zhrdzavenú modrú plechovú búdku hornej autobusovej zastávky? Tá je už zabudnutou históriou. Na jej mieste sme postavili peknú, štýlovú budovu s nástupným priestorom pre cestujúcich, obohateným o zrubový stôl s lavicami. V rámci Vlachovského remeselníckeho jarmoku toto posedenie vyhotovil remeselník Miroslav Molda so svojimi pomocníkmi. Na jar osadíme nad posedením drevený prístrešok. Túto drobnú stavbu obec financovala v spojení s výstavbou šmitne.

Altánok pri Ľadovni

Cez Občianske združenie Stromíš obec získala z grantu poskytnutého z OZ Dobšinského kraj sumu 15 tis. SK na vybudovanie turistického prístrešku pri Ľadovni. Z tejto

drobnej sumy za pomoci Lesov SR, ktoré nám poskytli použité drevo zo starej sény, obec svojomocne postavila hrubú konštrukciu altánku, ktorý už dnes môže slúžiť turistickému verejnosti na úkryt pred nečasom. Na jar bude altánok dokončený, postavené bude pri ňom ohnisko, stôl a lavice. Na bezpečný prístup mostikom k Ľadovni máme vypracovaný projekt (Ing. arch. Ondrejčík), ktorý chceme realizovať v r. 2010. Po časti vychádzkovej chodníka k Ľadovni, ktorý pripravili miestni turisti (Gallo, Marcíšovi, Klement a i.) sa bude dať prísť aj menej zdatným turistom formou „nedeľných vychádzok“. Pri Ľadovni je nám treba osadiť aj informačnú tabuľu o tejto technickej pamätihodnosti európskeho významu.

Územný plán obce Vlachovo

To, čo občan bežne nevidí, je jeden zo základných rozvojových dokumentov obce - Územný plán. A mal ho možnosť detailne vidieť, lebo jeho zhotovenie a prípravné verzie boli viackrát prezentované pre verejnosť v kultúrnom dome a na OÚ. Na vyhotovenie ÚPN Vlachovo sme už dávnejšie získali takmer 500 tis. SK z Ministerstva výstavby cez VÚC Košice. Po dlhých preťahoch a ohrozeniach využitia finančných prostriedkov bol tento projekt dokončený (Ing. arch. Dušan Genčanský) vďaka zásluhy Ing. Martina Hudeca a obce. V súčasnosti je potrebné do ÚPN zapracovať záverečné pripomienky kompetentných orgánov.

Obecná kanalizácia

Jedným z hlavných cieľov volebného programu obce je vybudovanie obcej kanalizácie.

(pokračovanie na 3. str.)

Vlachovské Vianoce 2009

Obecné slávnosti „Vianoce 2009“ sa uskutočnia v **piatok 25. 12. 2008** (prvý sviatok vianočný) **na ústrednom priestranstve obce** (pri Šetierni pod Stromom) vo Vlachove so začiatkom o **16.00 hod.**

PROGRAM:

14.00 hod.

- Vianočné koledy v miestnom rozhlas
- Pôchodzka gubajkárov obcou - pozvanie na slávnosti

16.00 hod.

- Vianočné koledy v podaní vlachovských trubkárov
- Príhovor starostu
- Cirkevný spevokol Agapé - vianočné spevy
- Vinše detí - ZŠ s MŠ
- Vlachovská gubajka - pastierske koledy
- Čas radosti, veselosti... spevácka skupina FS Stromíš a Klubu dôchodcov „Pekná dolinka“
- Tichá noc, svätá noc - trubkári a spoločný spev všetkých účastníkov

Počas slávností bude podávané varené víno (na náklady obce).

O **19.00 hod.** sa v kultúrnom dome uskutoční **ŠTEFANSKÁ VIANOČNÁ ZÁBAVA**, na ktorú Vás srdečne pozýva OZ Stromíš vo Vlachove.

Spravodajstvo zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva vo Vlachove

19. zasadnutie OcZ vo Vlachove dňa 18.5.2009

Obecné zastupiteľstvo prejednálo správu o činnosti Klubu dôchodcov a o uskutočnení osláv 60. výročia MO MS vo Vlachove. Klub má 90 členov a okrem spoločenských stretnutí dôchodcov organizuje kultúrne zájazdy, výstavy, prednášky so zdravotníckou tematikou, má hudobný krúžok Starovlachovská kapela a spevácku skupinu ľudových piesní Pekná dolinka. Potrebné je zabezpečiť opravu budovy bývalej MŠ, vyčleniť na to finančné prostriedky na r. 2010, vytvoriť projektovú a rozpočtovú dokumentáciu.

Riešené bolo využitie finančného príspevku, ktoré dostala obec cez OZ Stromiš od Občianskeho združenia Dobšinského kraj v sume 498 Eur na výstavbu turistického altánku pri Ľadovni. Túto drobnú stavbu postavia obec svojpomocne. Starosta bol poverený doriešiť odkúpenie pozemku pri Ľadovni od Železníc SR.

Zastupiteľstvo prejednálo prípravu Vlachovského kultúrneho leta 2009 s tým, že program bude upresnený na júnovom zasadnutí OcZ.

Tajným hlasovaním bola za hlavnú kontrolórku obce z troch prihlásených kandidátov (Ing. Elena Stančíková, Mária Klementíková a Ing. Z. Elexová) zvolená Ing. Zuzana Elexová.

Pre pripravenosť areálu kúpaliska na letnú turistickú sezónu je potrebné odstrániť závažnú poruchu na podzemnom elektrickom vedení (únik elektriny do zeme), odstrániť závady zistené Inšpekciou požiarnej ochrany, pripraviť bazény po jarných záplavách kúpaliska. Areál bude pripravený na prevádzku do 31. mája 2009.

Starosta informoval o podaných žiadostiach a projektoch na r. 2009

- Výstavba čistiarnie odpadových vôd - I. etapa (200 tis. Eur)
- Rekonštrukcia verejného osvetlenia (270 tis. Eur)
- Rekonštrukcia budovy bývalého vodného mlyna (242 tis. Eur)
- Zbližovanie partnerských obcí Vlachovo - Varbó (26 tis. Eur)
- Rekonštrukcia strechy ZŠ s MŠ (60 tis. Eur)
- Dokončenie Vlachovskej šmítnie (3 458 Eur)
- Výstavba budovy hornej autobusovej zastávky

Úspešnosť podaných projektov bude vyhodnotená začiatkom roka 2010. Poslanci požiadali starostu o zabezpečenie výspravy obecných ciest po zime, schválili bol vstup obce do Európskeho zoskupenia územnej samosprávy so sídlom v Rožňave a finančnej komisii bolo uložené vykonať úpravu rozpočtu na r. 2009.

20. zasadnutie OCZ vo Vlachove dňa 30.6.2009

Obecné zastupiteľstvo prehodnotilo ceny vstupného na kúpalisku, poplatky za prenájom obecných budov, priestorov a zariadení, za reklamu v obecných novinách a na internetovej stránke. Upravené ceny sú zverejnené v týchto novinách. Schválili tiež úpravu rozpočtu obce č. 1 na r. 2009.

Prehodnotená bola úroveň internetovej stránky obce, najmä otvorenie a priebežné výsledky „diskusného fóra“, ktoré malo za cieľ zapojiť širokú verejnosť do riadenia obce. Tento na Slovensku ojedinelý zámer bol však zneužitý na anonymné „pranie špinavého prádla“ a na zveličovanie malicherných problémov (napr. vo FS Stromiš) pred svetovou verejnosťou. Prijatý bol preto návrh urobiť z „diskusného fóra“ knihu návštev, kde budú zverejňované pozitívne ale aj negatívne postrehy a námety pre činnosť obce. Úlohu prevzala Redakčná rada internetovej stránky obce Vlachovo.

Zastupiteľstvo schválilo ukončenie zmluvy o vývoze a likvidácii tuhého komunálneho odpadu z obce firmou FÚRA s.r.o. a uzatvorenie novej zmluvy s firmou Brantner Gerner s.r.o. za rovnakých podmienok. Na vedomie bola vzatá informačná správa o reprezentácii obce v Paríži, ako aj správa o stave podaných žiadostí a projektov.

schválili bol program Vlachovského kultúrneho leta s tým, že remeselnícky jarmok sa bude konať v sobotu 15. 8. 2009 v historickej časti obce, folklórny festival v nedeľu popoludní 16. 8. 2009. Stretnutie rodákov z Vlachova doporučilo zastupiteľstvo vzhľadom na svetovú finančnú krízu organizovať individuálne formou pozvania rodákov do rodín.

Zastupiteľstvo opätovne zamietlo žiadosť prevádzkovateľa Pohostinstva Jednota na organizovanie pravidelných nočných diskoték. Schválilo zakúpenie digitálneho archivačného systému hrobových miest na cintoríne, prejednálo výrub prestarnutých smrekov opadavých v hrobovej časti cintorí-

na ako aj výsadbu nových 100 ks borovic na cintoríne, kúpalisku, na futbalovom ihrisku a pri Ľadovni, prejednálo poškodzovanie cesty „Hore krom“ a následné zaplavovanie obecných komunikácií.

21. zasadnutie OcZ vo Vlachove dňa 31. 8. 2009

Na schôdzi zastupiteľstva vystúpil staviateľ našej čistiarnie odpadových vôd Ing. arch. P. Jacko z Košíc, ktorý informoval, že do konca septembra chce firma dokončiť zemné a betonárske práce, v októbri terénne úpravy so studňou a do konca novembra by sa malo dielo finančne zúčtovať. Na druhú etapu projektu - strojno-technické vybavenie ČOV v r. 2010 bude podaná na Environmentálny fond žiadosť do konca októbra. Kompletný projekt s dokumentáciou o stavbe bude uložený na OcÚ vo Vlachove.

Starosta doplnil informáciu tým, že doteraz prišlo z Environmentálneho fondu 70% finančného príspevku, ktorý bol hneď preplatený za práce stavebnej firme. Obec uhradila tiež svoj 5% podiel z projektu, t.j. 300 tis. Sk (9958 Eur).

Zastupiteľstvo prejednálo a schválilo Sprá-

vu o čerpaní rozpočtu obce za I. polrok 2009 a Plán činnosti hlavnej kontrolórky obce do 31. 12.2009. Osobitne sa zaoberalo nedoplatkami občanov na daniach a poplatkoch. Keďže sa jedná každoročne o tých istých neplatičov, požiadalo starostu zverejniť ich zoznam na obecnej tabuli, vyzvať ich na splnenie tejto zákonnej povinnosti cestou miestneho rozhlasu, prípadne aj v obecných novinách. Úloha bola realizovaná, no ku dňu vydania týchto novin si aj tak nespĺnili povinnosť ešte 18 občanov. Sú to: Janka Bojtárová, Zuzana Brindzová, Štefan Černaj, Ondrej Hatvanik, Emil Kolesár, Pavel Kolesár, Jaroslav Krajec, Oľga Liptáková, František Majerčák, Juraj Repáň, Irena Repáňová, Ludmila Rochfalúšiová, Milena Šivecová, Dana Tepická, Ján Varga, Ján Vysoký, Ivan Jurčaga, Bane Spišská Nová Ves.

V správe o výsledkoch školského roka 2008/2009 informovala riaditeľka ZŠ s MŠ o priaznivých vyučovacích výsledkoch školy, ale aj o problémoch s prevádzkou takmer 50-ročnej budovy ZŠ. Osvedčilo sa sústredenie ZŠ a MŠ do hlavnej školskej budovy a spokojnosť je aj s riešením stravovania detí dovozom stravy zo ŠJ ZŠ Nižná Slaná. V budúcom roku 2009/2010 dôjde k poklesu počtu žiakov na 28 a v MŠ na 13 detí. Poslanci a aktivisti vyjadrili pedagogic-

Občania Vlachova pri posudzovaní návrhu Územného plánu Foto: Š. Majerčák

kému kolektívu pochvalu za vzdelávacie výsledky detí, ale aj za ich mimoškolskú činnosť najmä za hodnotné kultúrne programy na obecných podujatiach.

Obec a ZŠ s MŠ vyjadruje úprimné poďakovanie rodine Adriana Rogosa z Dobšinej, ktorého dieťa navštevuje tamojšiu ZŠ, za výstavbu detského ihriska v areáli školy formou darovstva.

Pri hodnotiacej správe o priebežných výsledkoch letnej turisticko sezóny a Vlachovského kultúrneho leta bolo konštatované očakávanie kladných hospodárskych výsledkov z tohtoročnej prevádzky kúpaliska. Konečné vyhodnotenie sezóny bude v októbri t.r.

Organizovanie Vlachovského remeselníckeho jarmoku priamo v uliciach obce sa osvedčilo a zastupiteľstvo doporučuje konať toto atraktívne podujatie takouto formou aj v ďalších rokoch. Komisia školstva, kultúry, mládeže a sociálnych vecí bolo uložené prejednať doterajšie formy podujatia Folklórneho festivalu a pripraviť inovačný návrh na nový spôsob konania týchto podujatí pre zvýšenie záujmu a priamej účasti domáceho obyvateľstva.

(pokračovanie na 3. str.)

Spoločenská kronika

Životné jubileá

85 rokov

Zuzana Vandráková
07.05.1924, Letná 44
Mária Genčanská
24.06.1924, Kpt. Nálepku 194
Zuzana Alexaiová
20.12.1924, Nová 284

80 rokov

Štefan Šivec
18.06.1929, Nová 278
Júlia Geceľovská
27.10.1929, Kamenná 124

75 rokov

Ing. Ján Gál
09.05.1934, Kpt. Nálepku 211
Mária Vargová
25.09.1934, Kamenná 136

70 rokov

Zuzana Gallová
31.05.1939, Nová 282
Zuzana Labuzíková
01.06.1939, SNP 250
Anna Hroncová
26.08.1939, Kamenná 149
Mária Vargová
26.10.1939, Kúpeľná 303
Mária Hajdúková
02.11.1939, Kúpeľná 315
Božena Klementíková
08.12.1939, Kpt. Nálepku 199

Narodili sa

Zdenko Kováč
08.04.2009, Letná 98
Lukáš Kožár
24.04.2009, Nová 283
Adam Vido
16.06.2009, Kamenná 166
Tomáš Hajdúk
08.08.2009, Kamenná 176

Uzavreli manželstvo

Ing. Eva Hatvaniková -
Viktor Hajdúk (25.04.2009)
Ing. Emília Gallová -
Ing. Rudolf Genčúr (09.05.2009)
Branislav Slamka -
Viera Sekerková (20.06.2009)
Lucia Bendíková -
Tomáš Mišanko (04.09.2009)
Oľga Kamenická -
Viliam Gömöry (10.10.2009)

Zomreli

Ján Petrenko
23.2.1949 - 23.4.2009, Kúpeľná 318
Juraj Hronec
28.3.1933 - 28.5.2009, Kamenná 149
Juraj Hajdúk
11.10.1924 - 9.6.2009, Záhradná 258
Mária Gallová
28.3.1950 - 24.7.2009, Kpt. Nálepku 193
Zuzana Plačková
10.6.1942 - 30.7.2009, Letná 80
Mária Petrenková
20.5.1915 - 31.7.2009, Kpt. Nálepku 208
Mária Ďuránová
10.5.1934 - 30.8.2009, Letná 52
Renáta Kožárová
27.5.1975 - 26.8.2009, Osloboditeľov 342
Zuzana Bendíková
27.1.1929 - 02.9.2009, Kamenná 146
Zuzana Lešková
13.1.1913 - 08.10.2009, Letná 97

Spravodajstvo zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva vo Vlachove

22. zasadnutie OcZ vo Vlachove dňa 3. 10. 2009

Hlavným bodom programu schôdze OcZ bolo schválenie konečnej verzie Územného plánu obce Vlachovo, ktorý v priebehu troch rokov zhotovoval a s obcou na verejných zhromaždeniach konzultoval Ing. arch. Dušan Genčanský, Urban design Poprad. Územný plán preskúmal Krajský stavebný úrad v Košiciach, vyjadrenia a stanoviská dalo k nemu okolo päťdesiat ďalších inštitúcií, takže OcZ vo Vlachove podľa ust. §26 odst. 3, §27 ods. 3 Stavebného zákona Územný plán obce schválilo.

Prejednaná bola správa o príprave komisie na ukončenie ROEP (registra obnovenej evidencie pôdy) vo Vlachove. Občania si musia sami porovnať výpisy z ROEP so svojimi dokladmi o vlastníctve pôdy a v prípade nezrovnalostí podľa do 15 dní písomnú námietku podľa priloženej návratky. V súvislosti s ukončením ROEP obec ukončuje vysporiadanie majetkov pod kúpalskom, futbalovým ihriskom a pod obecnými komunikáciami.

Zastupiteľstvo na návrh Okresného súdu v Rožňave zvolilo za prisediacu na súdnych pojednávaníach Máriu Leškovú, Kúpeľná 322.

Obec opäť zveladila spoločný majetok

(pokračovanie z 1. str.)

Po zaradení našej obce Ministerstvom výstavby a RR ako vidieckeho sídla mimo „pólov rastu“ Vlachovo s počtom pod 2000 obyvateľov nemá nárok na vybudovanie kanalizácie do r. 2015. Neuspokojili sme sa s tým a našli sme možnosť financovania kanalizácie vo Vlachove postupnou výstavbou z prostriedkov Environmentálneho fondu MŽP SR. Pre rok 2009 sa nám podarilo získať 6 mil. Sk na 1. etapu výstavby čistiare odpadových vôd. Pre budúci rok sme už podali žiadosť na dotáciu 200 tis. Eur, z čoho plánujeme vybaviť ČOV technológiou. Z európskych fondov zároveň žiadame prostriedky na vybudovanie

Starosta obce podal informatívnu správu o ukončení I. etapy stavebných prác na výstavbe ČOV, o oprave ústredného kúrenia v bývalej MŠ (termoregulačné ventily), ako aj o pokračovaní v rekonštrukcii chodníka pre peších pri štátnej ceste.

Poslanci riešili uplatňovanie Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, účinného od 1.1.2009. Podľa neho je obec povinná umiestniť odkázaného občana, ak o to požiada, do zariadenia sociálnych služieb. Obec uvažuje so zriadením denného stacionára, alebo inej formy opatrovania odkázaných občanov v priestoroch bývalej MŠ. Vyžaduje si to však nákladnú rekonštrukciu a zabezpečenie prevádzkových nákladov. V rámci mikroregiónu je uvažované na Dom opatrovateľskej služby rekonštruovať budovy bývalej Učňovskej školy na závođe Nižná Slaná.

Na zasadnutí zastupiteľstva bolo schválené pokračovať v rekonštrukcii miestneho rozhlasu bezdrôtovým systémom, na čo sme dostali 4000 Eur od MF SR. Schválené bolo tiež zabezpečenie vianočnej výzdoby vo výške 333 Eur a uskutočnenie slávnostného otvorenia turistického chodníka k ľadovni dňa 17. októbra 2009. *Jana Teplická*

kanalizačnej siete v obci. ČOV je postavená na mieste bývalého hámra pri dolných rybníčkoch.

Chodník pri štátnej ceste a na cintoríne

V minulom roku bola na časti chodníka pre peších pri štátnej ceste na Ul. SNP položená zámková dlažba. V tomto roku obec v rekonštrukcii chodníka pokračovala druhou etapou, takže chodník je vydláždený až po rybník na Kúpeľnej ulici. Podľa finančných možností obce budú vydláždené aj ďalšie časti obecných chodníkov. Zámková dlažba bola položená aj na nový chodník na cintoríne. *Juraj Kováč*

Symbolom Vianoc je láska

(pokračovanie z 1. str.)

Celou cestou tú vec pevne vzeral v dlaní. Ostatní by si to ani neboli všimli, keby sa jeden z nich nebol opýtal: „Čo to máš v ruke?“. „Steblo slamy,“ odpovedal mladík. „Vzal som si ho z jasličiek, v ktorých ležalo to dieťa.“ „Steblo slamy,“ uskrňali sa ostatní. „Také smeti! Zahod' ho!“ Mladý pastier rozhodne zavrel hlavou. „Nie, ja si ho skryjem. Pre mňa je to znamenie. Pripomína mi malého Ježiška. Vždy, keď ho vezmem do ruky, spomeniem si na neho aj na to, čo o ňom povedali anjeli“. Na druhý deň si pastieri začali mladíka znovu doberať: „Čo si urobil s tým stebлом?“ Mladík im ho ukázal: „Stále ho nosím pri sebe“. „Zahod' ho, k ničomu ti nie je.“ „Nie. Má veľkú cenu. Ležal na ňom Boží Syn.“ „A čo má byť? Dôležitý je predsa Boží Syn, a nie kus slamy.“ „Mýlite sa. Veľkú cenu má aj tá slama. Na čom inom by ležal, keď je taký chudobný? Boží Syn potreboval trochu slamy. To ma poučilo, že Boh potrebuje aj obyčajných ľudí aj obyčajné veci. Potrebuje nás, ktorí nemáme veľkú cenu, ktorí toho veľa nevieme“. Steblo malo pre toho pastierika stále väčší význam. Na pastve ho často držal v ruke a spomínal na slová anjelov a bol šťastný, že má Boh tak veľmi rád ľudí, že sa stal rovnako malým ako oni. Potom mu však jeden z jeho priateľov vytrhol steblo z ruky a roz-

horčene vykrikol: „Daj už s tým stebлом pokoj! Všetkých nás z tých hlúpostí bolí hlava!“ Steblo zlostne pokrčilo a zahodilo. Mladík pokojne vstal, zdvihol steblo zo zeme, opatme ho narovnal. „Vidíš, zostalo rovnaké ako predtým. Stále je to steblo slamy. Ani tvoj hnev s ním nič nezmožil. Iste, zničť steblo slamy je ľahké. Ale pre mňa si už nikdy o tom, prečo nám Boh zoslal malé dieťa, keď potrebujeme silného záchrancu a vojvodcu? Raz vyrastie a bude z neho muž a nič ho neporazí. Aj napriek ľudskej zlobe zostane tým, čím je - Spasiteľom, ktorého nám poslal Boh.“ Mladý pastier sa usmial a so žiariacim pohľadom pokračoval: „Božia láska sa totiž nedá zničť a zahodiť. Aj keď je krehká a slabá ako steblo slamy“.

Milí priatelia, prajem vám, nám všetkým, aby sme počas vianočných sviatkov nezabudli na to, že Božia láska je zážrak. Na to, že z Ježiška vyrástol Ježíš Kristus, náš Spasiteľ. Na to, že Boh potrebuje každého človeka a každého z nás nekonečne miluje. A že Božiu lásku, ako koľvek slabá, nepatrná a zbytočná sa nám môže zdať, nemôže zničť nikto a nič. Ona je totiž zážrakom neba, ktorý sa stal reálnym v Ježišovi Kristovi. Jeho prítomnosť a láska nech je s vami počas týchto Vianoc, v novom roku i v každom deň vášho života.

Mgr. Martina Gdovinová

Vlachovskí matičiari s predstaviteľmi MS na spoločnej fotografii po prevzatí matičných ocenení
Foto: Š. Majerčák

Šesťdesiat rokov miestneho odboru Matice slovenskej vo Vlachove

Dňa 8. mája 1949 sa vo Vlachove konalo zakladajúce valné zhromaždenie prevažne mladých matičiarov z radov študentov. Tomuto zhromaždeniu predchádzalo zistenie, že už vtedy bez založenia MO MS vo Vlachove bolo 11 individuálnych členov. Túto udalosť si preto súčasní matičiari z Vlachova pripomenuli práve 8. mája 2009 slávnostnou akadémiou, ktorú zorganizovali pri príležitosti 60. výročia založenia MO MS. Na akadémiu bolo prizvaných 80 hostí a členská základňa. Po prijatí hostí v Matičnej izbe bol vykonaný pietny akt kladenia vencov k pamätníku padlých v prvej a druhej svetovej vojne. Vo svojom príhovore starosta obce Mgr. Juraj Kováč pripomenul, že 8. máj je významný pre občanov Vlachova, ale aj pre celé národy ako Deň víťazstva nad fašizmom, ktorého 64. výročie si práve pripomíname.

Otvorenie slávnostnej akademie bolo vykonané v Kultúrnom dome hymnickou piesňou Kto za pravdu horí, ktorú zaspieval evanjelický spevokol Agapé z Vlachova. Po nej nasledovala báseň od Ondreja Nagaja, básnika, gemerského rodáka.

Medzi pozvanými hosťami boli aj Mgr. Jozef Liskay, zástupca riaditeľa členského ústredia MS Martin, Mgr. Ružena Dorčáková, predsedníčka KR MS Košice, Ing. Zlatica Halková, predsedníčka OR MS v Rožňave, Ing. Martin Galík, člen KR MS v Košiciach, predsedovia MO MS z okresu Rožňava a ďalší hostia. K prítomným na slávnostnej akademii sa prihovril starosta obce Vlachovo Mgr. Juraj Kováč ako aj predseda MO MS vo Vlachove Juraj Bendik. Predseda MO MS vo svojom príhovore priblížil príerez 60 ročnej činnosti MO MS od založenia až po súčasnosť. Zdôraznil, že od 8. mája 1949 sa v obci mnoho zmenilo. Napriek tomu, že súčasnosť zasiahla aj obec, matičný život, prostredie, príroda, obydľia, kultúru i ľudí, predsa len čosi pevne zakorenené v ľuďoch vo Vlachove ostáva a to je vzťah k svojmu Gemeru, svojmu rodisku a k svojim tradíciám. Za tie roky matičného života v obci, aj keď sa to nezdá, mala Matica kladný vplyv na kultúrny a spoločenský život našich obyvateľov. Matica sa vždy opierala nielen o národné, ale aj obecné tradície a o vlastenecké čítanie našich obyvateľov. Aj keď naše generácie za tých 60 rokov činnosti boli vystavené skúškam o matičnú existenciu a jej opodstatnenosť v živote slovenského národa a aj obyvateľov obce, dvakrát matičiari MO preukázali, že matičný život je v nich zakorenenejší. Dvakrát MO MS vo Vlachove obnovil svoju činnosť.

Súčasný výbor MO MS vo Vlachove si vysoko váží činnosť tých, ktorých už medzi nami nie je a chcel by sa im hlboko pokloniť a zaspomínať. Taktiež práci tých, ktorí naďalej tvoria hodnoty a udržiavajú tradície národa, svojej rodnej obce vzďať obdiv a uznanie. Preto výbor MO MS vo všetku zodpovednosťou spracoval návrh ústrediu Matice na matičné ocenenie tých, ktorí stáli na začiatku 60 ročnej matičnej cesty a generácie dbali o jej existenciu. Preto z rúk zástupcu ria-

diteľa členského ústredia Mgr. Jozefa Liskaya za asistencie predsedníčky KR Košice Mgr. Ruženy Dorčákovovej prevzalo 13 matičiarov matičné ocenenia. V kultúrnom programe sa predstavili deti MŠ ako aj žiaci ZŠ vo Vlachove pásmom pod názvom „Matica“. Ich kultúrny program milo prekvapil nielen hostí z ústredia Matice, ale všetkých prítomných. Za tento program výbor MO MS vo Vlachove vyslovuje uznanie pedagogičkám Natálii Lukáčovej, Mgr. Janke Ferencovej, Bc. Vladimíre Očkaikovej a Mgr. Márii Hlaváčovej, riaditeľke ZŠ, ktoré tento program pripravili a so žiakmi navštívili.

Matičiari vzdali hold osloboditeľom od fašizmu položením venca k pamätníku padlých
Foto: Š. Majerčák

Zaujímavým programom pre účastníkov bola prezentácia obce videotechnikou, ktorú hovoreným slovom doprevádzal starosta obce Mgr. Juraj Kováč a RNDr. Viera Hroncová, poslankyňa OcZ vo Vlachove. V závere slávnostnej akademie, ktorá sa konala pri príležitosti 60. výročia vzniku MO MS vo Vlachove, vystúpil FS Stromiš ako kolektívny člen MO MS so svojím programom. Do tanca a spevu hrala LH Smerušinka pod vedením Ing. Mariana Galla.

Aj touto cestou chce výbor MO MS vo Vlachove poďakovať organizátorom, účinkujúcim, sponzorom, hosťom, oceneným a všetkým účastníkom slávnostnej akademie za účasť a za ich podiel a príspevok k dôstojnému priebehu akademie.

*JUDr. Ján Kloboušnik
podpredseda MO MS*

Deti a kvety sú symbolikou septembra

Foto: - Jkč -

Čo nám priniesol minulý školský rok

V uplynulom šk. roku chodilo do základnej školy 32 žiakov, do materskej školy 15 a od mája 17 detí. V oddelení ŠKD bolo zapísaných 25 žiakov.

Ak by sme sa len letmo obzreli za tým, čo uplynulý školský rok priniesol, zistíme, že sme toho urobili dosť, ale zasa nie toľko, aby sme nemali čo robiť v nasledujúcom. Školský rok 2008/2009 sa niesol v znamení zavedenia nového školského vzdelávacieho programu v 1. ročníku ISCED 1. Pre učiteľov to znamenalo skrátenie dovoleniek, aby ho stihli pripraviť. Tým, že sme málotriednou školou a vyučovanie prebieha súčasne v dvoch triedach, bolo náročné urobiť vzdelávací program, ktorý by zohľadňoval túto skutočnosť. Ale podarilo sa to a vyučovanie prebiehalo bez väčších ťažkostí. V praxi bolo potrebné aplikovať aj nový školský zákon a množstvo ďalších legislatívnych zmien, ktoré nie vždy prácu učiteľov uľahčujú, skôr ju komplikujú. Príkladom je nevyjasnená situácia okolo vydávania vysvedčení, ktoré na konci roka budú musieť byť v 1. ročníku kompletne prepísané na novom tlačive.

Keď sme si mysleli, že sme zvládli dobre začiatok školského roka a september bol za nami, bolo treba riešiť situáciu, ktorá nastala smutným odchodom pani Marošovej, ktorá nechala veľa rozrobenej práce. Bolo náročné vysporiadať sa s touto situáciou a veľmi nás zafažovala práca spojená s jej zastupovaním až do nástupu novej vychovávateľky. Ako sa začínajúca mala spočiatku ťažkú pozíciu, ale postupne sa zdokonaľovala a pochopila, že práca s deťmi si vyžaduje veľa sil a odvahy postaviť sa zoči-voči problémom.

Do konca kalendárneho roka sme uskutočnili niekoľko aktivít podľa plánu práce školy, ktorými sme sa snažili spestriť vyučovací proces žiakov školy. Medzi ne patrili Deň športu, Deň otvorených dverí spojený s výstavkou zdravých jedál, projektové vyučovanie k poznaniu novej meny v rámci Eurokampane ako aj prípravu programu na Vianočnú akadémiu a vianočného vystúpenia pri Šetierni. Žiaci sa zúčastnili viacerých divadelných predstavení v Dobšinej a Rožnave.

Druhý polrok sme začali prípravou žiakov na súťaž v prednese slovenskej povesti „Šaliiansky Matko“ a zúčastnili sme sa aj okresnej súťaže v Rožnave. Úspešne sme boli na súťaži Kellnerova Poloma v Gemerskej Polome, kde žiačka Andrejka Bobriková získala 2. miesto. V prednese poézie a prózy v rámci súťaže Hviezdoslav Kubín v okresnom kole získala taktiež Andrejka

2. miesto. Absolvovali sme okresnú Pytagoriádu v Rožnave, ktorej sa zúčastnili zástupcovia žiakov z 3. a 4. ročníka.

V mesiaci februári sme uskutočnili zápis žiakov do 1. ročníka. Zapísaných je 9 žiakov, ale nastúpi pravdepodobne iba 7 žiakov.

Podieľali sme sa na príprave programu k 60. výročiu založenia MS vo Vlachove. Zorganizovali sme množstvo podujatí, ktorými sme chceli spríjemniť žiakom pobyt v škole. Spomením výchovný koncert Hudobného centra z Bratislavy v rámci vyučovania hudobnej výchovy alebo predstavenie kúzelníka Jariniho z Košíc, či pracovníkov rýchlej záchranej služby so svojimi praktickými ukázkami v rámci prírodovedy.

Chcela by som záverom zdôrazniť, že vzhľadom na to, že každým školským rokom nám klesá počet žiakov v škole, a tým aj zamestnancov, je v škole veľa povinností, ležiacich na pleciah 2-3 ľudí, ktorí to musia zvládnuť za každých okolností. Nie je jednoduché byť všade a všetko ustriechnúť, a preto dochádza aj k problémom, ktoré rodičovská verejnosť neprijíma vždy s pochopením. Prišli by sme si lepšiu spoluprácu s rodičmi pri riešení problémov v škole, pretože našim záujmom je dať žiakom toho čo najviac, ale stále menší kolektív učiteľov a zamestnancov školy vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov môže robiť len toľko, koľko sa dá. Tento školský rok bol pre nás náročný. Okrem pracovných povinností v škole učiteľia musia absolvovať vo svojom voľnom čase aj množstvo vzdelávacích aktivít v rámci projektu Ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov.

Pred Vianocami sa chcem poďakovať všetkým zamestnancom školy za odvedenú prácu, popriaf im šťastné chvíle strávené v kruhu svojich rodín. Vďaka patrí aj všetkým ľuďom, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli škole.

Mgr. Mária Hlaváčová
riaditeľka školy

Z tvorby mladých autorov

Vianočná ❄️ ❄️

*Ešte mám len štyri rôčky,
robím iba malé krôčky,
ale to už dávno viem,
aký je dnes vzácný deň.*

Monika
Černajová ml.

Môj pohľad na spoluprácu materskej školy s rodinou

Väčšina rodín prirodzene podľa svojich podmienok rozvíja možnosti svojich detí. Na jednej strane je pre nás nevyhodou, že rodiny majú málo detí /v SR 1,4 dieťaťa na rodinu/, ale na strane druhej majú na svoje dieťa väčšiu sústredenú a viac prostriedkov na jeho výchovu a vzdelávanie. Sme svedkami i takých situácií, kedy deťom predškolského veku sú platené mimoškolské aktivity v rozsahu niekoľkých dní do týždňa. A nie je to len výsada veľkých či malých miest, ale aj detí z menších obcí /konkrétne aj z našej/ navštevujú rôzne aktivity.

Rodičia sa tiež osobne venujú a na základe svojich záujmov a priorit rozvíjajú a vzdelávajú svoje deti. No na druhej strane majú na deti málo času. Je to najviac viditeľné v tom, že má také veľké percento detí chyby reči a slabšie samostatné vyjadrovanie, problémy v správaní, že sú citovo chudobnejšie a vďačné za záujem učiteľiek o ich hru, činnosť a o ich celkovú osobnosť.

Výhodou detí v našej obci je, že sa rodiny navzájom poznajú a že deti svoje poznatky získané v materskej škole môžu ďalej rozširovať v domácom prostredí. Vlachovské deti sú mimoriadne citlivé, kamarátske, sebavedomé, ctíživé a vyžadujúce si stálu pozornosť. A práve v tom sú milé a jedinečné.

Aký bude nový školský rok?

Foto: - Jkč -

Sme školou rodinného typu, ktorej heslom je „Škola hrou a spevom“. Hrou, pesničkou a hudbou sa deti učia počúvať, sústrediť, rozširujú si slovnú zásobu.

Ďalším pozitívom je, že deti môžu vystupovať na pódii v kultúrnom dome, pred verejnosťou, čím sa zvyšuje ich sebavedomie. Vystúpenie je pre ne výzvou a motiváciou na zvládnutie textov, melódií, pohybových zručností. Práve preto sme sa rozhodli vybočiť z pedagogických stereotypov a dať deťom viac, než len obyčajnú výchovno-vzdelávaciu činnosť.

Som presvedčená, že naši rodičia nemajú problém prijať materskú školu ako dobrú inštitúciu a oceňujú jej prínos pre dieťa ako aj pre nich samotných. Často ale nevedia, ako sa majú voči tejto inštitúciou správať, chránia si svoje súkromie, na čo majú plné právo, ale čo niekedy býva na škodu pri vzdelávaní ich dieťaťa. Všetci ale veľmi túžia, aby ich dieťa bolo prijaté do MŠ s láskou, pochopením a ochotou pomôcť pri problémoch. Až keď si dieťa zvykne, začínajú sa zaujímať o to, ako materská škola funguje, čo dôležité pre nich a ich dieťa prináša. To najdôležitejšie: súžitie rodiny a materskej školy. Obidve dovedna sú bázou, z ktorej budú deti v budúcnosti čerpať a na ktorej budú ďalej rozvíjať svoju individualitu.

Nemôžeme sa sťažovať na neochotu rodičov spolupracovať s našou materskou školou, skôr naopak. Všetci rodičia sa sna-

žia podľa svojich možností vyhovieť našim požiadavkám a potrebám, sú milí, chápu a ochotní pomôcť. Neoceniteľná je ich ochota podporovať deti v konzumácii ovocia - v jesennom a zimnom období mali deti dvakrát týždenne ovocné posedenia /ovocie rôzneho druhu, ktoré striedavo, pravidelne prinášali rodičia/.

Veľkým prínosom v školskom roku 2008/2009 je „DREVENÝ DOMČEK“

- stavba so zabudovaným pieskoviskom, šmykačkou, miestnosťou a terasou, ktorá stála rodičov Rogosových niekoľko tisíc EUR a ktorá je neoceniteľnou pomôckou pri výchove a vzdelávaní detí.

V tomto našom „zámočku“ denne realizujeme rôzne aktivity:

- hry v piesku /deti ich veľmi obľubujú a veľmi nám chýbajú/
- telesná výchova /obratnosť, nebojácnosť, sebavedomie, .../
- rozvíjanie poznania /pozorujeme hmyz, počítame, rozvíjame sluch, hmat, .../
- literárna výchova /čítanie rozprávok, dramatizácia, .../
- výtvarná výchova /kreslenie, maľovanie, modelovanie, .../

Nemalú pomoc pri údržbe, oprave, maľovaní, natieraní, príprave podujatí, aktivít pre deti, nakupovaní rôznych potrieb, finančného príspevku, majú rodičia detí: S. Rogos J. Tomko, T. Ježová M. Šivec, R. Tomko A. Szentandrás K. Ferencová V. Hajdúková, J. Domanič, S. Šmelková, D. Rybár.

Nadviazanie spolupráce materskej školy s rodinou nie je vecou jednorázovou. Život v materskej škole má svoju dynamiku a tá sa prenáša i do styku s rodinou. Ak sa rodiny zapájajú do činnosti materskej školy, máme z nej prospech rovnako my učiteľky, rodičia i deti. Len vtedy, keď sa rodičia cítia súčasťou procesu výchovy a vzdelávania svojho dieťaťa, väžia si našu učiteľskú námahu pri používaní nových vyučovacích stratégií.

Mgr. Natália Lukáčová
zástupkyňa pre MŠ

JUNIÁLES

Rodičovské združenie Základnej školy s materskou školou vo Vlachove usporiadalo poslednú júnovú nedeľu 28. 6. 2009 príjemné zábavné popoludnie pre všetky deti z Vlachova.

Deti sa stretli vo Vlachovskom kaštieli o 14.00 hod., kde ich čakalo veľké prekvapenie. Do tanca nám všetkým hrala Starovlachovská muzika. Všetci s nadšením čakali na zábavnú súťaž, kde sa spolu s deťmi pobavili aj rodičia. No hlavne sa tešili na bohatú tombolu, na ktorú si počkali až na záver. Každé z detí si domov odnieslo veľa výhier a sladkostí, ale hlavne kúsok pekného zážitku, na ktorý budú určite všetci veľmi dlho spomínať.

Týmto by som sa chcela poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na príprave Juniálesu. Už teraz sa všetci tešíme na budúci rok a na ďalší ročník zábavného popoludnia pod názvom Juniáles.

Lucia Rybárová

Peter Vanyo a Ing. Marián Gallo na košickom festivale. Foto: S. Gallová

5. ročník krajského Matičného festivalu „Ľudová pieseň košickej mládeže“

Dom Matice slovenskej v Košiciach, v spolupráci s Evanjelickým gymnáziom J. A. Komenského v Košiciach organizovali 5. ročník krajského Matičného festivalu „Ľudová pieseň košickej mládeže“, ktorý sa konal 30. apríla 2009.

Na tejto súťaži sa zúčastnil občan našej obce a študent SOŠ na Ostrovskeho ul. v Košiciach Peter Vanyo. Za hudobného doprovodu harmonikára Ing. Mariana Galla zaspieval dve piesne: „Ket ja smutný pôjdem na tú vojnu“ a „Už sluničko zájšlo“.

Sme na neho hrdí, lebo svojim vynikajúcim speváckym výkonom si vyspieval 2. miesto a možnosť verejne vystúpiť na Dňoch mesta Košice. Teší nás, že sa mladý človek venuje ľudovej piesni a šíri náš krásny vlahovský folklór. Peťovi blahoželáme a držíme palce do ďalšieho súťažného kola.

Mgr. Slavka Gallová

Slávnosť confirmácie

V dňoch 13. a 14. júna 2009 sa v našom cirkevnom zbere konala slávnosť confirmácie, v ktorej do cirkevného zboru za jeho dospelých členov bolo prijatých 10 mladých ľudí. Boli to Silvia Gálová, Radoslava Gallová, Zuzana Sklenárová, Jana Sklenárová, Kristián Klein, Andrej Klobušník, Slavomir Labuzík, Marek Marcis, Filip Vanyo, Boris Vysoký.

V sobotu sa konala skúška, na ktorej confirmandi ukázali svojim najbližším, čo sa počas dvojrôčnej prípravy naučili o Bohu, cirkvi, kresťanskom živote. V nedeľu sa uskutočnila samotná slávnosť confirmácie, na ktorej mladí ľudia vyznali svoju vieru v Trojediného Boha a po prvýkrát pristúpili ku sviatosti Večere Pánovej.

Prajem v mene všetkých členov cirkevného zboru týmto mladým ľuďom, aby svoj sľub daný v deň confirmácie dodržali a vieru v Boha nezapreli za žiadnych okolností. Aby sa nehanbili za to, že sú evanjelickí kresťania a boli hrdí na svojho Boha, Ježiša Krista, ktorý aj za nich položil svoj život a túžil byť ich Priateľom. Nech ich Pán Boh požehnáva v živote a nech je pre nich viera v Neho základom každého dňa.

Confirmáciou sa však neskončila ani naša zodpovednosť za týchto mladých - máme byť aj naďalej pre nich príkladom v praktickom kresťanskom živote, v prejavovaní lásky, viery a nádeje. Nech nám v tom Pán Boh pomáha.

Mgr. Martina Gdovinová
zborová farárka

Názory občanov

Dokážme, že sme zrelí

V spôsobe, akým dokážeme /či nedokážeme/ prijať kritické slová na svoju adresu, sa odráža sila osobnosti. Pôvodne som reakcie na kritiku, ktorá nastala po oslavách 60. výročia vzniku MO MS vo Vlachove /8. mája 2009/ na diskusnej stránke internetu Vlachova chcel ilustrovať iným, nie domácim, matičným príkladom. No prečo by sme nezvali z „vlastného košiaru“, keď nedorozumenia je medzi nami viac, než dosť? Áno, aj medzi tými dobrovoľnými nezištnými obetavcami, medzi matičiarimi.

V diskusnom fóre Ing. Marián Gallo dňa 10. mája 2009 vo svojom príspevku poukázal na to, citujem „s veľkým potešením som účinkoval na oslavách MS vo Vlachove“, koniec citátu. A tu je podstata, ktorú diskutujúci akými spôsobom zatieňujú, zamlčujú, skôr by som povedal, že sa nad tým ešte nezamysleli. Predsa len jedna, ako sa hovorí perlicka: Janka Teplická sa dňa 19. mája 2009 predsa len vyjadrila „mám pocit, že sa diskusné fórum ubera jednostrannou kritikou FS Stromiš“ ... A je to tak. Konaná Akadémia na počesť 60. výročia vzniku MO MS vo Vlachove spojená s pietnou spomienkou na 64. výročie víťazstva nad fašizmom veľa občanov vo Vlachove neoslavia. Osobne ma mrzí, že ani niektorých členov MO MS diskutujúcich na internete. Upútal ich len FS Stromiš so starým programom, resp. len dedukovali, že budú vystupovať so starým programom. Jednoducho, nezaujímalo ich to. Pravda je, že oficiálne bolo pozvaných 90 hostí, vrátane členskej základne. Nepočítali sa do toho zúčastnené deti a žiaci ZŠ, ako aj členovia FS Stromiš a LH Smerešinka.

Miestny rozhlas však pozýval všetkých matičiarov a priaznivcov Matice slovenskej. Mnohi sa dnes ohlasujú, že oni nedostali pozvánku a sú /alebo boli/ matičiari. Môže to byť z časti pravda, ale len tá, že boli matičiarmi. Súčasná členská základňa je sprehradená z materiálov, ktoré obdržal súčasný výbor od predchádzajúceho. Kto sa hlásil k Matici, má nový členský preukaz a je riadne zaregistrovaný. A nová členská základňa bola pozvaná celá riadnou pozvánkou. Podľa však k oslavám, ktoré neboli o FS Stromiš.

Minulý rok sme si v meste Martin pripomenuli 145. výročie založenia najstaršej kultúrnej ustanovizne slovenského národa, jeho Matice slovenskej. V tomto roku si pripomínáme ďalší zlomový a kľúčový krok vo vývine Matice, a to 90. výročie jej oživotvorenia. My, matičiari a priaznivci MO MS vo Vlachove sme si pripomenuli dňa 8. mája 2009 60. výročie vzniku MO MS. Tých 60 rokov nebolo ani pre MO ľahkých. Dva-krát sme zažili spochybňovanie /v rokoch 1968 a 1991/ a dokonca jej vymazanie zo života obce. To sa však nepodarilo a vždy bolo dostatok sil na jej obnovenie. A viete prečo? Už v roku 1871 zafinancoval vtedajší predseda Matice Jozef Kozáček charakterové vlastnosti slovenského národa, ako pracovitnosť, obetavosť, sornosť a vytrvalosť. Myslím si, že tieto charakterové vlastnosti sú aj naše vo Vlachove. Dovolím si konštatovať, že MO MS vo Vlachove za 60 rokov svojho pôsobenia v obci mal svoj organizačný podiel na národnom a kultúrnom živote obyvateľov obce aj keď dočasne zdanlivo neexistoval, čo bolo zapríčinené predstaviteľmi politickej moci na Slovensku. Vždy sa však opieral nielen o národné, ale aj obecné tradície a o vlastenecké ctenie našich obyvateľov. Z takéhoto postoja sa generácie našich obyvateľov obce zapájali do rôznych aktivít kultúry, športu, brigádnickej činnosti a pod. Nie náhodou vznikli: divadelný súbor M. R. Štefánika,

noviny Stromiš, malý a veľký FS Stromiš, hudobné skupiny Mladosť, Fortuna, Fragment, Relax, GŠ Kombi, Starovlachovská, spevácka skupina žien a mužov Pečná dolinka, cirkevný spevácky spevokol Agapé. Nie náhodou sa každoročne organizuje folklórny festival ľudového spevu a tance. Nezabudnuteľné boli odohrané divadelné hry: Bačova žena, Za frontom, Buky podpoľianske, Potopa sveta, Statky-zmätky, Mirandolina, Frndolina, atď. Za uplynulé roky sa veľa zmenilo, zničilo, mnohi ostareli, niektorí navždy odišli. Myslenie, názory a svedomie sa zmenili, ale predsa len v nás matičiaroch a obyvateľov obce Vlachovo z tradície ostalo. Generácie FS Stromiš, vlahovské muziky, športová mládež, aktivity našich občanov v kultúrnom a spoločenskom živote obce zaznamenali aj spoločenské ocenenie v rámci SR, ako Dedina roka 2005 a sú dôstojnými reprezentantmi svojej obce zachovávajú tradície, kultúrne a historické dedičstvo našich predkov a dôstojne reprezentujú našu obec na rôznych podujatiach. Nebolo to inak ani vo Francúzsku, kde nás reprezentoval FS Stromiš na podujatí, ktoré zorganizovala Matica slovenská, Klub M odboru mladých matičiarov a Spolok francúzsko-slovenského priateľstva, ktorí dlhodobo spolupracujú pri udržiavaní slovenského života vo Francúzsku. O tom všetkom bola naša Akadémia. Na nej bolo ocenených celkom 13 matičiarov MO MS, medzi ktorými boli aj jej zakla-

datelia. To všetko odznelo v príhovore nášho terajšieho predsedu MO MS Juraja Bendika a o tom všetkom by sme mali debatovať. Hovorí sa, že kto buduje národné, rozvíja a chráni aj duchovné. Výzvou pre Maticu je teda prienik duchovna, duchovných hodnôt, a to najmä tam, kde sa formuje človek. Potrebujeme, aby Matica odúševňovala, a to najmä mladú generáciu k vlastenectvu a hrdosti na svoju vlasť, na svoj národ, na našu starobylú duchovnú tradíciu, aby spoluvytvárala mozaiku našej identity a osobnosti. Lebo kto má matku, ten má rodokmeň a ten má aj domov. No a Ing. Marián Gallo, aj keď je v súčasnosti obyvateľ Košíc, hlási sa ako rodák hrdo a vie to aj vyjadriť nielen slovom či vetou „s veľkým potešením som účinkoval na oslavách 60. výročia MO MS vo Vlachove“, ale osobným prínosom súčasného predníka LH Smerešinka a jeho dcérky, ktorá v tejto hudbe hraje. Poznáam málo takých ľudí, ktorí dokážu povedať - áno, tak mi treba, toto a toto som zanedbal, pravdu majú tí, čo mi vyčítajú, radšej kritizujem iných a sám pre druhého nič zadarmo neurobím. Preto treba oceniť práve tých dobrovoľných, nezištných obetavcov, ktorí sa snažia vytvárať hodnoty aj keď s chybami a určitými nedostatkami pri vytváraní pocitu domova. Dnes, keď potrebujeme všetky sily na sebavedomé a seba si vedomé prežitie národa o to viac, že sa otvárame svetu so všetkými nástrahami. Keďže aj my Vlachovčania máme v sebe pracovitnosť, obetavosť, sornosť a vytrvalosť, zavrhnime povrchné konštatovanie jednotlivcov, ktoré som si neraz vypočul, citujem „ľudia sú už presýtení kultúrou a preto taký nezáujem“. Či je to tvrdenie pravdivé alebo nie, zväzť sami. V ďalšej činnosti dokážme všetci, že sme zrelí!

JUDr. Ján Klobušník
podpredseda MO MS

Virtuálny cintorín

V zmysle zákona č. 470/2005 Zb. bola aj naša obec povinná zabezpečiť evidenciu hrobových miest. Vyriešili sme to zakúpením licencie k programu „Virtuálny cintorín“. Tento server môže navštíviť každý, nech sa nachádza kdekoľvek vo svete, na adrese www.virtualnycintorin.sk. Po zadaní názvu obce VLACHOVO sa zobrazí zoznam hrobových miest, navigačná mapa, digitálna mapa, evidencia zosnulých, ale aj dátumy narodení a výročia úmrti zosnulých. Pre ľahšiu prácu je tu možnosť napísať meno zosnulého a systém automaticky vygeneruje na digitálnej mape polohu a fotografiu hrobového miesta.

Nakoľko sa obec nepretržite stará o vzhľad cintorína, upravuje ho, kosí, vysádza nové stromčeky, je oprávnená inkasovať za prenájom hrobového miesta od občanov sumu, ktorá by aspoň z časti pokryla náklady na prevádzku cintorína. Z tohto dôvodu, sme začali s podpisovaním zmlúv o prenájme miest na pohrebisku vo Vlachove. Predmetom zmluvy je nájom hrobového miesta na 10 rokov. Výška nájomného a cena za služby spojené s nájomom hrobového miesta predstavuje sumu 13,28 Eur (400 Sk) na celých 10 rokov.

Preto aj týmto spôsobom vyzývame občanov, ktorí ešte túto Zmluvu o prenájme nemajú podpísanú, aby prišli na Obecný úrad a túto povinnosť si splnili. Keďže sa môže stať, že na jedného nájomcu pripadne aj niekoľko hrobov, obec umožní uzatváranie týchto zmlúv

postupne, napr. v mesačných odstupoch.

Po ukončení uzatvárania nájomných zmlúv a kontrole prenatých a uhradených nájomných miest obec môže opustené a zanedbané hroby likvidovať, čím sa uvoľní miesto pre hroby nové.

Jana Teplická

Voľby do europarlamentu

Dňa 6. júna 2009 sa v našej obci uskutočnili voľby do Európskeho parlamentu. Podľa rozhodnutia starostu obce bol vytvorený jeden volebný okrsk, pre ktorý sa zriadila volebná miestnosť na Obecnom úrade vo Vlachove. V zozname voličov bolo zapísaných 737 občanov. Voľby v obci viedla osemčlenná volebná komisia.

Čas volieb bol určený od 7.00 hod. ráno do 22.00 hod. večer. Voľby v našej obci prebiehali pokojne a nevyskytli sa žiadne závažnosti.

Z celkového počtu 737 voličov, zapísaných do zoznamu sa volieb zúčastnilo 203 voličov. Počet platných odovzdaných hlasov bol 199, čo znamená 28% účasť. Najviac voličov 93 zaznamenala strana SMER - sociálna demokracia.

Po ukončení volieb o 22.00 hod. sa uskutočnilo vyhodnotenie, ktoré bolo ešte v ten istý deň odovzdané Okresnej volebnej komisii v Rožňave.

prom. fil. Miloslav Ľurán, št.
predseda volebnej komisie

Obec Vlachovo reprezentovala Slovenskú republiku Slávnostná akadémia v Paríži

Delegácia obce Vlachovo a členovia FS Stromiš pod vedením Jána Stachuru, ľudová hudba Smerešinka pod vedením Ing. Mariana Galla a hudobná skupina Trend pod vedením Petra Geceľovského sa v dňoch 29. 5.- 2. 6. 2009 zúčastnili krásneho zájazdu. Cieľom bola Slávnostná akadémia v Paríži, na ktorej sme si pripomenuli 1140. výročie úmrtia sv. Cyrila, 90. výročie tragickej smrti M. R. Štefánika a 60. výročie vzniku Asociácie francúzsko-slovenského priateľstva.

Naša návšteva Paríža sa začala v sobotu 30. mája 2009 ráno v Notre Dame a pokračovala celodennou prehliadkou pamätihodností: Louvre, námestie Concorde, Víťazný oblúk, Champs Elysées....

V nedeľu 31. mája 2009 sme sa zúčastnili v Chráme sv. Madeleine slávnostnej bohoslužby slúženej na pamiatku 1140. výročia úmrtia sv. Cyrila. Večer sa konala hlavná udalosť našej cesty: Majáles Slovákov v Paríži na lodi Planete sur Seine. Po slávnostnom otvorení majálesu dostal slovo starosta Mgr. Juraj Kováč, ktorý prítomných hostí v krátkosti zoznámil s našou obcou. Medzi pozvanými hosťami nechýbali významné osobnosti spoločenského života Slovákov žijúcich v Paríži. Okrem iných sme mali tú česť stretnúť sa so slovenským atašé vo Francúzku pánom Jánom Kuderjavým. Starosta Mgr. Juraj Kováč s nim viedol veľmi živý a zaujímavý rozhovor o živote v našej obci a na východnom Slovensku. V hlavnom programe sme zatancovali gemerské tance, spestrené spevom ženskej speváckej skupiny. Vystúpenie svojim vstupom obohatil fujarista Ing. Michal Kraus. Veľký úspech zožala hudobná skupina Trend. Všetci hostia, vrátane nás, sa výborne bavili do skorých ranných hodín na tóny známych slovenských melodií. Počas majálesu sa celou loďou ozývali slovenské ľudovky v podaní našich rodákov, ktorým sme takto priniesli

do Paríža kúsok domova. S mnohými z nich sme nadviazali priateľstvá a vymenili si kontakty. Všetci sa intenzívne zaujímali o život v našej obci, o naše zvyky a veľmi sa im páčili naše kroje.

V pondelok 1. júna 2009 sme vzdali hold jednému z najznámejších Slovákov, armádnemu generálovi M. R. Štefánikovi. Pri jeho pamätníku v Medoune sme položili veniec a zaspievali slovenskú štátnu hymnu a pieseň Kto za pravdu horí. Odtiaľ sme sa presunuli do krásnych záhrad vo Versaille. Z Versaille viedli naše kroky do La Defense. Je to hypermoderná štvrť, nazývaná aj malý Manhattan. Sidla tu nadnárodné koncerny počítaťových, ropných a obchodných spoločností. Zlatým klincom a vyvrcholením našej cesty bola prehliadka Eiffelovej veže, asi najznámejšej dominanty Paríža. Prehliadka bola krásnym zakončením nášho výletu.

Za možnosť spoznať toto prekrásne mesto chceme poďakovať Matici slovenskej a páňovi Ing. Lubomirovi Kraľovskému, ktorý nás trepzivo sprevádzal a zoznamoval s pamiatkami, páňovi starostovi Mgr. Jurajovi Kováčovi, ďalej ďakujeme za finančnú podporu Košickému samosprávnemu kraju, ktorý nám na prepravu autobusom poskytol 100 tis. Sk, obci Vlachovo, občianskemu združeniu Pro Art Agency a Klubu M Odboru mladých matičiarov.

Mgr. Martina Gálová
Mgr. Slávka Gallová

Príbeh z mladosti ku Dňu matiek:

Spomienka na mamin najlepši recept

Bolo to pred niekoľkými rokmi, keď moja mama i napriek vysokému veku, pravidelne čítala tlač a najviac jej obľúbený časopis Slovenka. Raz pri čítaní článku Súťaž receptov s príbehmi ma požiadala, aby som napísala niekoľko receptov, ktoré rada varila.

Podľa nej boli najlepším jedlom halušky s bryndzou. Sú to osvedčené recepty aj s príbehom statočnej skromnej ženy, podľa ktorých ona varila tak, ako jej ich diktoval život sám. Veľmi si vedela vážii prácu v kuchyni. Často rozprávala, že kuchár, ktorý vie variť dobré jedlá, je dobrý človek, lebo práve z toho jeho dobra, štipku po štipku dáva do jedla iným.

Rada varila jedlá gazdovské i panské. Mamka ich tak rozdeľovala. Ako slúžka ich varila už ako 16-ročná. Ešte aj ako 80-ročná si rada vyskúšala jedlá z knihy Recepty zo života, ktorú dostala ako darček k narodeninám od vnukov. Spomínala, že keď slúžila u továrnika, chodil k nemu na návštevu páni z Pešti, Miškoľca, Debrecína. Tie pripravované pánske jedlá podľa všelijakých receptov nejedli s takou chuťou, ako boli jej - oni ich volali „galuška s bryndzou.“ Za tie halušky vždy od nich dostala nejaký darček, medzi nimi aj peknú šatku na hlavu, ktorú rada nosila a opatrovala si ju a zachovala si ju až podnes. Vážila si ju najmä preto, lebo to bol vtedajší najkrajší a najväčnejší dar, aký ona ako sirota mohla dostať. Veľmi rada varila halušky aj v starobe.

S veľkou láskou mi ich varila aj za mojich študentských čias. Vekrát mi ich vedela pripraviť aj s teplým nadojeným mliekom v skorých ranných hodinách, keď som už musela odchádzať vlakom z domu do školy. Hoci ich viem aj ja dobre uvariť, nie však tak, ako moja mama. Mamine halušky boli najlepšie.

Veľmi šťastná bola, keď som už bola vydatá a oznámila som jej, že ju pridem navštíviť. Ona ma vtedy vítala s mojím najobľúbenejším jedlom bryndzovými haluškami. Keď som ich začínala jesť, dávala mi otázku: „Dobré sú?“ A ja som jej odpovedala: „Ďakujem Ti mama, dobré si ich navarila. No predsa mi k nim niečo chýba. Chýba mi k nim nadojené mlieko od našej kravy. Aj tá vyšívaná nástenka vyvesená nad stolom, ktorú ti tajne vyšívali tvoje dievčatá, ako darček k narodeninám s nápisom: Kde kuchárka dobe varí, tam sa všade dobre darí.“

Mama sa len usmeje a povie mi: „Bolo to už dávno.“ A keď ich dojedám, tak si želám, aby mi ich vedela uvariť aj nabudúce, keď ju navštívim. Pre zmenu môžu byť s kapustou, tvarohom, makom alebo s vajčkami. Ale, žiaľ, jedného dňa sa stretnutie s mamou skončilo, pretože to milujúce srdce, ktoré tak milovalo a ktoré s láskou varilo pre mňa moje obľúbené jedlo prestalo biť. Mama už navždy odíšla, a tiež prestala variť halušky. Ostal mi len recept, podľa ktorého varím a spomínam na ňu a na jej halušky.

Emília Ivanová

Delegácia FS Stromiš a Matices slovenskej pri soche M. R. Štefánika v Paríži Foto: Š. Majerčák

Kurz paličkovej čipky

Občianske združenie Stromiš Vlachovo v rámci svojej činnosti, v týchto zimných mesiacoch realizuje kurz paličkovej čipky, ktorého cieľom je zachovanie tohto veľmi starého spôsobu ručnej práce.

Paličková čipka sa objavovala ako ozdoba na ľudových krojoch a rôznych úžitkových predmetoch aj u nás na Gemeri, ale zánikom ľudového odevu postupne zanikala. V posledných rokoch na Slovensku je badať oživovanie paličkovej čipky a je dobré, že sa vracia aj do súčasnej modernej a technickej spoločnosti.

Budúce čipkárky začali s prvou lekciami 17. októbra 2009 v priestoroch Klubu dôchodcov vo Vlachove. Strávajú sa vždy v piatok a s kurzom skončia pred Vianocami. Na kurz sa prihlásilo osem žien: Mária Stachurová, Mgr. Zuzana Klementová, Ing. Dana

Moldová, Iveta Bendiková, Ing. Viera Kováčová, Ing. Zuzana Elexová a Slavomira Roliková. Vedené sú fundovanou inštruktorkou z klubu čipkárk pri Gemerskom osvetovom stredisku v Rožňave pani Jarmilou Káľmanovou.

Z reakcií budúcich čipkárk cíť radosť a veľký záujem naučiť sa čo najviac z tohto krásneho remesla a ich snaženie je už vidieť v malých dielkach, ktoré vytvorili. V prípade, že sa rozhodnú pokračovať v kurze paličkovej čipky pre pokročilých, získajú „certifikát“, ktorým budú mať možnosť stať sa lektorkami pre ďalšie záujemkyne. Zuzana Klementová

Kráľovná čitateľov

V piatok 12. 6. 2009 sa uskutočnilo v našej knižnici vyhodnotenie súťaže o Kráľovnú čitateľov. Súťaž prebiehala od novembra 2008 do konca marca 2009. Súťažilo sa podľa pravidiel, ktoré boli čitateľom zverejnené v knižnici, a tiež boli uverejnené vo Vlachovských novinách.

Do súťaže sa zapojilo 8 čitateľov vo veku od 6 - 15 rokov. Najvzťažnejší boli traja čitateľa, ktorí pravidelne navštevovali knižnicu, o prečítaných knihách si viedli čitateľský denník, o každej prečítanej knihe porozprávali, čo sa im v nej najviac páčilo a pripravovali si referát alebo projekt o Vlachove alebo o našom okolí.

Na 3. mieste - princom medzi čitateľmi je **Jakub Klobošník**. Ziskal spolu 90 bodov.

Na 2. mieste - princeznou medzi čitateľ-

mi je **Katarína Poláková**. Získala 615 bodov. **Na 1. mieste** - kráľovnou medzi čitateľmi je na tento rok **Andrea Jakubovská**. Získala 2015 bodov. Vytvorila aj projekt-referát o Vlachove od 15. - 20. storočia pod názvom Vlachovo - moja rodná obec.

Celé vyhodnotenie prebiehalo v príjemnej atmosfére za prítomnosti poslankyne OČÚ pani Márie Hlaváčovej, ktorá za sprievodu fanfár z CD korunovala kráľovnú čitateľov. Súťažiaci boli ocenení knihami, ktoré darovala obec Vlachovo.

Všetkým, ktorí sa zúčastnili vyhodnotenia ďakujem a „princovi“, „princeznej“ i „kráľovnej“ ešte raz blahoželám a prajem veľa príjemných chvíľ pri čítaní kníh.

Mgr. Mária Gallová
Obecná knižnica Vlachovo

Folkloristi v Maďarsku

Dňa 3. mája 2009 sa folklórny súbor Stromiš a mužská spevácka skupina Pekná dolinka zúčastnili vystúpenia v maďarskom meste Putnok, ktoré má prívlastok „južná brána“ historického územia Gemera.

Vystúpenie sa uskutočnilo pri príležitosti

toho poľovníckej výstavy. Vystúpili sme so štyrmi gemerskými tancami a mužská spevácka skupina zaspievala niekoľko vlachovských piesní. Spevom oživil naše vystúpenie aj Peťo Vanyo s regrútskymi piesňami. Doprevádzali nás naši skvelí muzikanti: Lucka a Ing. Marian Gallovci, Peter Geceľovský a Stano Gunár so symfonickým Stankom. Mgr. Martina Gálová

Rekonštrukcia cesty na Mlynskej ulici pracovníkmi VVS, a.s. Košice

Foto: - Jkč -

Z výročnej členskej schôdze Pozemkového spoločenstva

Urbárnici bilancovali

Dňa 2. mája 2009 sa v Kultúrnom dome vo Vlachove, konalo Valné zhromaždenie Pozemkového spoločenstva Vlachovo. Výbor spoločenstva zvoláva VZ raz ročne, pri ukončení účtovného roka. Na tohtoročnom VZ prebehla voľba nového výboru a dozornej rady, voľby ktorých sa konajú každé 4 roky.

Správy o činnosti výboru predniesol Ján Tomko - Primárnou činnosťou bola ťažba kalamitného dreva a predaj dreva, ako i samovýrub. Informoval o stave obrátov účtov z pohľadu hospodárenia spoločenstva, o vzniknutých pohľadávkach voči rôznym subjektom a ich postupnom riešení. Spoločenstvo požiadať o finančné prostriedky z eurofondov na Projekt revitalizácie lesných porastov na LHC Nižná Slaná - Pozemkové spoločenstvo Vlachovo. Projekt bude realizovaný leteckou aplikáciou kvaľpalného hnojiva Rokosan Z a väpnica lesných porastov. Aplikácia leteckým postrekom sa využíva pri revitalizácii lesných porastov, kedy dochádza k pozvoľnému uvoľňovaniu

nov. V správe zhodnotila stav plnenia uznesení a kontrolnú činnosť, ktorá bola zameraná na predaj drevnej hmoty, účtovnú dokumentáciu, stav majetku spoločenstva a projektové výzvy.

Valné zhromaždenie prebehlo v tvorivej atmosfére, členovia spoločenstva pripomenovali činnosť výboru. Pripomienky členov sa týkali najmä cien dreva, ktoré v súčasnom období nie je možné fixne stanoviť, lebo cena dreva výrazne poklesla následkom hospodárskej krízy.

Uznesením Valného zhromaždenia Pozemkového spoločenstva Vlachovo boli schválené ceny dreva pre samovýrub členov na 3,5 Eur/pm palivové drevo do 10 pm na

Čistenie a údržba rigolov je v obci vykonávaná každú jar a jeseň

Foto: - Jkč -

živín, pričom rozklad dusíka prebieha počas trojročného cyklu. Dochádza k rovnomernej, stabilnej a podstatne rýchlejšej tvorbe drevnej hmoty.

Ing. Husár vo svojej správe referoval o plnení plánu za rok 2008. V celej lokalite je rozsiahla kôrovcová kalamita ihličnanov, plán zalesňovania v rámci pestovnej činnosti je splnený. Na ochranu lesa bolo nainštalovaných 27 ks feromónových lapačov. Plán na rok 2009 - je potrebné vykonať prebiehajúce v porastoch do 50 rokov a naďalej pokračovať v pestovnej činnosti zameranej na zalesňovanie holín.

Správu dozornej rady predniesla Ing. Hajdúková. Dozorná rada sa vo svojej činnosti riadila a postupovala podľa platných sta-

člena, 7 Eur/pm nad 10 pm, od 166,- do 232,- Eur za 1 fúru palivového dreva v závislosti od kvality dreva.

V závere Valného zhromaždenia spoločenstva Ján Tomko poďakoval, členom výboru a dozornej rady za spoluprácu a poprial veľa elánu do práce spoločenstva novozvolenému predsedovi spoločenstva, členom výboru a dozornej rady.

Členmi pozemkového spoločenstva boli zvolení: **predseda spoločenstva:** Jaroslav Hajdúk, **výbor spoločenstva:** Emil Gál, Štefan Bendík, Ján Černaj, Ondrej Marciš, **dozorná rada:** Miloš Černaj, Miloslav Ďurán ml., Marián Marciš st.

Ing. Andrea Hajdúková

Výročná členská schôdza PD Vlachovo

Družstvo sa napriek svetovej kríze drží

Výročná členská schôdza PD Vlachovo bola zvolaná na deň 2.5.2009 do Kultúrneho domu v Kobeliarove. Predstavenstvo vyhovel požiadavke členov zvoliť členskú schôdzu v sobotu, aby mali možnosť sa jej zúčastniť aj členovia, ktorí na družstve nepracujú.

Pozvaných bolo 443 členov, fyzicky sa prezentovalo 117 členov, ktorí mali k dispozícii ďalších 37 splnomocnení. Tento počet nenaplnil potrebnú nadpolovičnú väčšinu členov, preto sa schôdza konala náhradným spôsobom.

Zasadnutie VCS otvoril a viedol podpredseda družstva Jaroslav Polák. Po pozdravnom prihovore starostu obce Kobeliarovo Jána Kolesára predseda PD Miloš Šmiro predložil správu predstavenstva o hospodárení a činnosti družstva za rok 2008 a zámeru podnikania družstva pre rok 2009. Tiež predložil správu o preмене hodnoty členských vkladov do imania a základného imania zo Slovenskej koruny na Eurá, ktorú každý podnikateľ musí vykonať v súlade so Zákonom č. 659/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov. Z jeho správy uvádzame:

V minulom roku správa predstavenstva bola v úvode plná optimizmu, pretože v tom čase začali rásť ceny určitých poľnohospodárskych komodít. Prešiel rok a všetko je ináč - prepuknutie svetovej finančnej krízy, ktorá je hlavnou príčinou žiaľostného stavu, že cena poľnohospodárskych komodít klesla na najnižšiu úroveň za posledných dvadsať rokov. Nákupné ceny mlieka klesali prakticky už po celý rok 2008 a zdá sa, že tento prepád sa nedá zastaviť. V súčasnosti sa ceny mlieka pohybujú na úrovni 15-23 centov za liter (4,52-6,92 Sk), pričom presne pred rokmi sa priemerná nákupná cena pohybovala na úrovni 11,60 Sk - 0,38 centov.

Rok 2008 bol pre naše družstvo pokračovaním plnenia podmienok „projektov“ ktoré sme predložili v roku 2005 „Agroenvironment - ekologické poľnohospodárstvo od 1.1.2006, ktorých prínosom je príjem dotácií na čiastočnú obnovu strojového parku, postupné prebudovanie poľnohospodárskych objektov tak, ako to vyžaduje Smernica EÚ.

Rastlinná výroba mala stály oševný postup, nakoľko v ekologickom hospodárstve je to jednou z hlavných podmienok. Vyrobené obilie nepredávame, používame ho len na krmenie vlastných zvierat a časť je určená na naturálne pre našich členov. Výrobná štruktúra živočišnej výroby sa nezmenila, zameraní sme hlavne na výrobu mlieka, odchov zástavového dobytká, chov jalovic, na reprodukciu základného stáda, chov kráv BTM, chov oviec. Stav hospodárskych zvierat udržiavame stále na počte od 610-640 kusov, ovce celkom 626 kusov, z toho bahnice 363 ks. Produkciu mlieka v roku 2008 sme dosiahli v priemere 3.850 litrov, pri indexe oproti roku 2007 - 111,2.

Za poľnohospodárske stroje, ktoré sa nakúpili ešte v jeseni roku 2007, sme v roku 2008 zaplatili čiastku 3,571.000,- Sk. Okrem toho sme v roku 2008 nakúpili 1 ks krmný voz za 1.154.000,- Sk, 1 ks obracač za 167.000,- Sk a jednu kosačku za 149.000,- Sk.

V jeseni sme začali spolupracovať s firmou BOSS o zvýšení produkcie biohumusu, ktorý by bol jednak ako trhov výrobok a taktiež ako ekologické hnojivo slúžiace pre potreby nášho družstva. Celkové výkony za rok 2008 družstvo dosiahlo 34.771.000,- Sk, celkové náklady boli za 34.501.000,- Sk, takže bol dosiahnutý plusový hospodársky výsledok.

V oblasti majetkových podielov, družstvo zrealizovalo odkupovanie cenných papierov „družstevných podielníckych listov“ vydaných ako vlastnú emisiu. Proces transformácie družstiev na Slovensku od samého začiatku vyvolával viacero problémov, otázok a pochybností a tie žiaľ, pretrvávajú dodnes. U našich členov sa to prejavilo po doručení písomných oznámení o spätnom odkupovaní DPL, a to i napriek tomu, že to riešila členská schôdza družstva už pred dvomi rokmi, kde bolo členom podrobne vysvetlené, o čo vlastne v predaji DPL ide.

V ponukovom liste boli uvedené kontakty na zodpovedné osoby, ktoré boli pripravené zodpovedať na všetky nejasnosti, no našli sa tzv. odborníci, ktorí to urobili za nich a šírili také dezinformácie, ktoré niektorých členov priviedli do rôznych omylov.

Pravda je taká, že družstevné podielnícké listy, ktoré vydalo naše družstvo z vypočítaných majetkových podielov, naše družstvo ako právnická osoba aj skupilo a nie členovia predstavenstva, nebudaj súkromné osoby manažmentu a už vôbec to nemá nič spoločné s vlastníctvom pozemkov, ktoré družstvo má len na základe nájomných zmlúv v užívaní.

Pracovníci obce pri výsadbe 100 ks borovic na jar 2009

Foto: - Jkč -

Hodnota týchto odkúpených DPL sa preúčtuje do základného imania družstva, ktorého súčasťou sú všetci členovia nášho družstva.

Hlavným motívom na odkupovanie DPL bol dôvod, vyhnúť sa riziku, že vydané DPL môžu skupovať osoby s neznámym zámerom vo vzťahu k družstvu.

Predstavenstvo PD Vlachovo a jeho hlavní manažéri musia v tomto krízovom období čoraz naliehavejšie zvažovať podnikateľskú stratégiu pre rok 2009. Problém môže nastať, ak poľnohospodárske komodity budú naďalej málo predajné a zostane veľa potravinárskych prebytkov na trhu. Momentálne niet takej komodity v poľnohospodárskej výrobe, ktorá by ekonomiku falahala.

Viac optimizmu do našich zámerov môže priniesť predaj z dvora, ktorý je jedným z dôležitých nástrojov rozvoja slovenského vidieka. Je tu možnosť zvýšenia príjmov za produkty získaných zo živočišnej výroby, ako sú surové kravské mlieko, ovčí syr, žinčica, jahňacina alebo živé jahňatá.

A pri hlavných investičných zámeroch pre rok 2009 čakáme na výsledok hodnotenia nášho predloženého projektu na modernizáciu fariem. Projekt bol predložený pred rokom, avšak do dnešného dňa nevieme, či projekt prešiel, alebo nie a bez podpory finančných prostriedkov z fondov EÚ to nebude možné.

Miloš Šmiro
predseda PD Vlachovo

Separovaný zber odpadu sa stáva povinnosťou

Zákon o odpadoch charakterizuje odpad ako „huteľnú vec, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť alebo je v súlade so zákonom či osobitnými predpismi povinný sa jej zbaviť.“

Odpadové hospodárstvo v obci musí byť v súlade so Zákonom o odpadoch (223/2001 Z. z.) a Programom odpadového hospodárstva (POH) a je upravené Všeobecne - záväzným nariadením (VZN) obce.

Zo zákona o odpadoch vyplávajú nasledovné základné povinnosti pre občanov a firmy:

- Každý je povinný nakladať s odpadmi v súlade s týmto zákonom, teda aj pôvodca komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na území obce je povinný nakladať s nimi v súlade so VZN obce.
- Každý je povinný sa zapojiť do zriadeného systému zberu komunálnych odpadov.
- Každý je povinný užívať zberné nádoby zodpovedajúceho systému zberu komunálnych odpadov v obci, t. j. ak VZN obce taxatívne vymenuje zložky odpadu, ktoré sa území obce separujú (triedia), všetci občania a firmy sú povinné tieto zložky triediť a ukladať do nádob na to určených.

Od 1.1.2006 je zakázané zneškodňovať (skládkovať a spaľovať) biologicky rozložiteľné odpady, ktoré sú súčasťou komunálnych odpadov. Takéto odpady sa môžu iba zhodnocovať, napr. kompostovaním (§ 18 ods. 3) písm. m) zákona o odpadoch.

K 1.1.2010 sú obce povinné zaviesť separovaný zber papiera, plastov, kovov, skla a biologicky rozložiteľných odpadov a všetci občania, firmy, školy ... sú k danému dátumu povinné tieto komodity triediť.

V súčasnej dobe si odpadové hospodárstvo vyžaduje stále viac investícií. Pre našu obec je ekonomicky výhodnejšie zabezpečiť zber separovaného odpadu, prenájom a vývoz veľkokapacitných kontajnerov dodávateľským spôsobom, tuhé komunálny odpad vyvážame z obce vlastnými silami.

Obec v septembri vypovedala zmluvu s firmou FURA a od 1. decembra prešla k firme Brantner.

POĎAKOVANIE

Touto cestou vyjadrujeme poďakovanie starostovi našej obce, Mgr. Jurajovi Kováčovi a pracovníkom firmy AGROSTAV SAD Rožňava, za vyhotovenie chodníka popri štátnej ceste a na miestnom cintoríne.

Pánovi starostovi patrí vďaka aj za ústretovosť pri odpratávaní opadaného listia zo záhrad a iného nepotrebného materiálu, čím prispel k udržiavaniu poriadku v našej obci. Ďakujeme. Za obyvateľov obce Vlachovo

Mária Lešková

Počet a členenie obyvateľov obce Vlachovo k 30.11.2009

Počet obyvateľov celkom:	869
z toho dospelí:	774
muži	380
ženy	394
deti (do 15 rokov)	95
chlapci	53
dievčatá	42
Obyvatelia podľa veku:	
- do 3 rokov	15
- od 4 do 14 rokov	77
- od 15 do 18 rokov	52
- v produktívnom veku (od 19 do 62)	578
z toho muži	295
z toho ženy	283
z toho nezamestnaní	
- v poproduktívnom veku (dôchodcovia)	147
z toho muži	53
z toho ženy	94

Renáta Lešková

Firma Brantner zabezpečí pre obec separovanie odpadu a jeho zhodnotenie (napr. papier, sklo, železný šrot, plasty, bioodpad, kovové obaly, viacvrstvové kombinované materiály - TetraPack, pneumatiky a pod.) vo vopred dohodnutých termínoch. Zabezpečí aj zneškodňovanie resp. zhodnotenie tuhých a kvapalných, zvláštnych a nebezpečných odpadov, zber a zhodnotenie všetkých skupín elektroodpadu a na základe žiadosti na Recyklačný fond aj 100% príspevok pre obec.

Keďže sa naša spolupráca s firmou Brantner ešte len rozbieha, všetky potrebné informácie, nový rozpis zberu horeuvedených komodít nájdete na našej internetovej stránke www.vlachovo.eu v sekcii Čo vás zaujíma? - Kalendár separovaného zberu. Tak ako doteraz, Vás budeme o zbere informovať aj miestnym rozhlasom.

Prečo je dobré odpad separovať?

- znížením množstva odpadov šetrite peniaze
- šetrite neobnoviteľné zdroje (uhlie, ropa a pod.) a energie
- chránite vlastné životné prostredie

Āký odpad triediť?

Pet (polyetylénové) fľaše

ANO - plastové fľaše od rôznych prírodných minerálnych vôd a iných nápojov. Pet fľaše zlisujete prístupím nohou.

NIE - umelé hmoty, plastové fľaše od olejov, fólie, celofán a rôzne iné obaly

Papier a tetrapak

ANO - noviny, časopisy, zošity, katalógy, knihy bez tvrdých obalov, poskladané krabice vyrobené z tvrdého kartónu, alebo z vlnitej lepenky. Tetrapak - škatuľové obaly od nápojov ako džúsy, mlieko, víno atď...

NIE - papier špinavý a mastný, pauzák, celofán, vnútorný obal z cigariet, obaly z čokolády a žuvačiek, alobal, fólie, celofán, obaly z kávy, obaly z masla, obaly z jogurtov a pod.

Sklo

ANO - fľaše bez uzáverov, prázdne fľaše, črepy a úlomky tabuľového skla

NIE - porcelán, zrkadlá, kameninu, auto-sklo, drôtené sklo, žiarovky a žiarivky, sklo kombinované s iným materiálom

Elektronický šrot

ANO - odpad elektronického charakteru, napr. biela a čierna technika, spinače, počítače, televízory, hi-fi technika

Pneumatiky

ANO - pneumatiky z osobných automobilov, do vonkajšieho priemeru 1 m, ktoré je potrebné zbaviť hrubých nečistôt

Zmiešané plasty

ANO - fólie, sáčky, tašky, kelímky od jogurtov, misky, prepravky, plastové stoličky, rôzne plastové obaly

NIE - plastové fľaše od olejov, podlahové krytiny, znečistené plasty, laminát

Zásady zberu druhotných surovín:

1. Zbierané komodity vykladajte pred bránu svojho domu v čase od 7:00 hod. v deň vývozu
2. V deň vývozu sa zber môže uskutočniť aj vo večerných hodinách
3. Zbieraná komodita môže byť umiestnená aj v iných ako plastových vreciach
4. Komodity pri separovanom zbere neukladajte do čiernych vriec
5. V deň zberu vykladajte pred svoju bránu rodinného domu len tie komodity, ktoré sa v určený deň zbierajú
6. Vrecia nezaväzujte

Jana Teplická

Dôležitú úlohu - sčítanie hlasov voličov vykonáva okrsková volebná komisia po uzatvorení volebnej miestnosti
Foto: - JkČ -

ŽUPNÉ VOĽBY

Dňa 14. novembra 2009 sa na Slovensku konali voľby do zastupiteľstiev samosprávnych krajov. V Košickom samosprávnom kraji bolo sedem kandidátov do funkcie predsedu a 39 kandidátov na poslancov KSK.

V obci Vlachovo sa z celkového počtu oprávnených 738 voličov zúčastnilo volieb 212 občanov (28,73%). Pre voľby do zastupiteľstiev bolo z toho platných 209 hlasov, pre voľby predsedu KSK 210 hlasov. Naši voliči udělili najviac hlasov kandidátovi na predsedu KSK Zdenkovi Trebušovi - SMER-SD (183), po 7 hlasov dostali Ján Slabý (SNS) a Ján Süli (SDKÚ-DS), 6 hlasov získal Michal Vajda (Úsvit), 3 hlasy Peter Jacko (ASV), 2 hlasy Stanislav Lábaj (SDL) a 1 hlas Jozef

Červeňák (Rómska iniciatíva Slovenska).

Kandidátom na poslancov dali naši občania hlasy nasledovne:

1. Karol Horník (SMER-SD) - 140
2. Štefan Bašták (SMER-SD) - 125
3. Ján Babič (SMER-SD) - 92
4. Dušan Polák (nezávislý) - 62
5. Peter Pamula (SNS) - 50
6. Ján Hric (Úsvit) - 49
7. Martin Gallík (EDS) - 48

Ostatní kandidáti dosiahli nižší počet hlasov.

Poslancami Košického samosprávneho kraja sa stali: Ján Babič (3769 hlasov), Štefan Bašták (3129), Gejza Milko(2906), Karol Horník (2747) a Ján Szöllös (2596 hlasov).

- JkČ -

Sadzobník obecných poplatkov

Vydanie potvrdenia o trvalom pobyte	3,00 €	90,- Sk
Vydanie potvrdenia na vlastnú žiadosť (pohreb...)	1,66 €	50,- Sk
Overenie podpisu	0,50 €	15,- Sk
Overenie strany	1,50 €	45,- Sk
Vyhlásenie správy v MR (podnikateľský oznam)	3,32 €	100,- Sk
Poplatok za dom smútku		
/vrátane použitia chladiaceho zariadenia	26,53 €/pohreb	800,- Sk
Nájomné za hrob	1,66 €	50,- Sk
Prepožičanie miesta k postaveniu hrobky na 10 rokov	13,28 €	400,- Sk
Obnova užívacieho práva na miesto, kde je už postavená hrobka na dobu 10 rokov	13,28 €	400,- Sk
Kopirovacie služby A4	0,10 €/kópia	3,- Sk
Kopirovacie služby A3	0,20 €/kópia	6,- Sk
Faxové služby	0,33 €/strana	10,- Sk
	0,33 €/minúta	10,- Sk
Rybársky listok:		
týždenný	1,50 €	45,- Sk
mesačný	3,00 €	90,- Sk
ročný	6,50 €	195,- Sk
trojročný	16,50 €	497,- Sk

Prenájom priestorov v obecných budovách

Sála KD (kuchynka+spodná kuchyňa+vybavenie KD)		
Leto:	3,40 €/hod.	102,- Sk
Zima:	4,40 €/hod.	132,- Sk
Poľovnícky salónik		
Leto:	1,70 €/hod.	51,- Sk
Zima:	2,70 €/hod.	81,- Sk
Klub dôchodcov		
Leto:	2,70 €/hod.	81,- Sk
Zima:	4 €/hod.	120,- Sk
Kuchyňa (spotreba energií podľa odpočtu) (výdaj stravy - 2 hodiny, príprava jedla - varenie: pohreb-kar - 4 hodiny, oslavy narodenin - 6 hodín)	5,00 €/hod.	
Zasadačka OcÚ		
Leto:	3,40 €/hod.	102,- Sk
Zima:	4 €/hod.	120,- Sk
Spol. miestnosť a altánok na kúpalisku		
Leto:	1,70 €/hod.	51,- Sk

Remeselník Ondrej Mlynár na Vlachovskom jarmoku 2008

Foto: Ján Gallo

Galéria ľudových remeselníkov

Ondrej Mlynár - výrobca úžitkových predmetov z dreva

Ondrej Mlynár sa narodil 2. 6. 1930 v obci Gočovo. Oženil sa s Vlachovčankou a prišiel bývať do Vlachova, ako „pristaša“. Vo Vlachove žije už dlhé roky a už je „rádny“ Vlachovčan. V súčasnosti je dôchodca. Počas aktívneho pracovného života pracoval ako železničiar-sprievodca vlakov, v skladoch VDP Betliar, Piloimpregne Dobšiná, Štátnych lesoch Betliar, a asi u posledných zamestnávateľov získal veľký vzťah k práci s drevom. Jeho veľkou záľubou je výroba úžitko-

vých predmetov z dreva. Vo svojej dielničke z jednoduchými nástrojmi vyrába hrable, kosiská, lyžice, korytká, pastierske palice, valašky, drevené rebriky, násady do sekier a záhradkárskeho náradia.

Skúšal vyrábať aj zvonce z plechu. So svojimi výrobkami sa pravidelne zúčastňuje na Vlachovských remeselníckych jarmokoch. Táto záľuba ho robí aktívnym a čulým a naplňa jeho život zmysluplnou činnosťou.

Ján Gallo

Husľová škola Vlachovo

Občianske združenie Stromiš Vlachovo v spolupráci s MO Matice slovenskej zorganizovalo husľovú školu pod vedením odbornej učiteľky z Košíc A. Czimovej.

Veľmi nás teší, že počet žiakov sa z pôvodne šiestich prihlásených každým stretnutím zvyšuje. Momentálne máme desiatich mladých, nádejných husľistov.

Pani učiteľka Alžbeta Czimová vyjadřila spokojnosť s ich napredovaním a vysoko vyzdvihla ich snahu učiť sa nové veci. Veľmi si ceníme podporu zo strany rodičov všetkých zúčastnených detí. Mnohí investovali nie malé prostriedky do nástrojov, podporujú deti a umožňujú nám vzájomnú spoluprácu.

Najväčší obdiv však patrí mladým muzikantom! Aj keď majú veľa iných záujmov, nájdu si čas a cvičia na husliach. Čaká ich ešte veľa práce, ale veríme, že vydržia čo najdlhšie.

Držme im všetci palce a podporujeme ich!
Mgr. Slávka Gallová

Zlatá Janského plaketa v rukách Vlachovčana

Územný spolok Slovenského Červeného kríža v Rožňave v spolupráci s Mestom Rožňava dňa 25. novembra 2009 ocenil a vyznamenal bezpríspevkových darcov krvi z okresu Rožňava pamätnými plaketaťmi profesora MUDr. Jána Janského.

Na slávnostnom akte bolo udelených v štyroch kategóriách takmer šesťdesiat Janského plakiet. Zlatú Janského plaketu na slávnostnom akte v priestoroch historickej radnice v Rožňave prevzal aj obyvateľ našej obce Emil Gál, ktorý najväčšiu tekutinu - krv, daroval už viac, ako štyridsaťkrát.

Mgr. Marian Kušnier

Pietne miesto vlachovského cintorína je obohatené o vydláždený chodník

Foto: - JKč -

Miestny chodník k technickej pamiatke Ľadovni

Obec Vlachovo za spolupráce s miestnymi turistami a Občianskym združením Stromiš, za účelom sprístupnenia, poznania a propagovania jedinečnej technickej pamiatky Ľadovne, zabezpečila upravenie, očistenia a vyznačenie miestneho chodníka k Ľadovni a pri Ľadovni výstavbu oddychového prístreška, ktorý je pred dokončením.

Dňa 17.10.2009 starosta obce Mgr. Juraj Kováč za účasti predsedu Regionálnej rady Klubu slovenských turistov v Rožňave Ing. Martina Markušovského, občianov a turistov z Maďarska, otvoril miestny chodník k technickej pamiatke Vlachova - Ľadovni. Občania našej obce i turisti z okolia sa prešli týmto chodníkom a zároveň si pozreli zrekonštruovanú technickú pamiatku Ľadovni a oddychový prístrešok pri Ľadovni. Chodník je turisticky nenáročný, vhodný pre všetky vekové kategórie.

Ján Gallo

Z návštevy starostov z regiónu Hornohrad vo Vlachove

„Lepšie raz vidieť, ako stokrát počuť“

My, ktorí žijeme na vidieku, sa často stretávame s pojmom „rozvoj vidieka“. Teraz už aj s pojmom „program Leader-spájanie vidieckych rozvojových aktivít“. Niektorí zbystrí sluch, zapne mozgové bunky, niektorí to „pusti“ jedným ušom dnu a druhým von, ďalší povie, že jeho sa to netýka.

Málokto však naozaj vie, čo sa za týmito pojmami ukrýva. Málokto si uvedomí, že za tým stojí práca a čas ľudí, ktorí pripravujú obecné akcie, oslavy, športové dni. Že za tým stojí dlhý čas zvažovania a prípravy toho, ako spestriť dedinský každodenný život. Je fajn, že takí ľudia sú. Nájdu sa všade, v každej obci a každý vymyslí niečo iné, čo sa oplatí aj ukázať ostatným v regióne i na Slovensku. Ako napríklad získal titul „Dedina roka“, sprístupniť ťažobu ako historickú za zaujímavosť, zrekonštruovať starý kaštieľ tak, aby slúžil obyvateľom, veď s nimi bol viac ako desaťročia. Vždy je čo ukázať, ochota aj dobrá nálada a zaujímavá prezentácia sa cení. A úsmev a hrdosť na historické tradície patria k tomu.

To je len časť dojemov, ktoré sme zbierali pri návšteve Vašej obce dňa 26. októbra 2009. Cieľom našej študijnomotivačnej cesty bola návšteva obcí so zaujímavými aktivitami a všestrannými rozvojovými zámermi. Sme združenie obcí, podnikateľov a mimovládnych organizácií, pôsobiace v okrese Poltár na juhu stredného Slovenska. Aj my sa uchádzame o pod-

poru v programe Leader v Programe rozvoja vidieka 2007 - 2013. Študijnomotivačnú cestu sme absolvovali za účelom nazbierať skúsenosti, motíváciu na to, aby sa aj obce v našom hornohradskom regióne rozvíjali a budovali. Máme bohatú sklársku tradíciu, prírodné zaujímavosti ako rovniarsku gaštanicu, či na Slovensku neznámy strom - málnisku makluru, archeologické nálezisko po kyjatickej kultúre, ale aj mnoho ďalších zaujímavostí, ktoré nám pri Vašej návšteve radi ukážeme.

Veď už naši predkovia si návštevu ctily a vážili, potrdilo sa nielen u nás, ale aj u Vás. Ak mozaiku regiónov poskladáme dokopy, zistíme, že naše Slovensko je mimoriadne zaujímavá a nádherná krajina. Ale sa treba dívať otvorenými očami.

A keďže sa blížila najkrásnejšie sviatky v roku, želáme Vám, aby ste ich prežili v zdraví, šťastí a požehnaní, v pokoji a v kruhu svojich blízkych - nielen príbuzných, ale aj spoluobčanov a priateľov. Aby ste spolu nazbierali mnoho úspechov pri budovaní obce do krásy aj do bohatstva.

Ing. Anežka Morongová
manažér OZ MAS Hornohrad

Príbeh z mladosti:

Tajná mincovňa

V roku 1964 som, ako študent VŠ robil výskum nárečia vo Vlachove. Nahrával som výpovede starších ľudí na magnetofóne. Žiaľ, nezachoval som si ich rozprávania, čo mi je teraz veľmi ľúto. Preto opíšem len príbeh, ktoré mi ostali v pamäti a ktoré budú zaujímať celú širokú verejnosť.

Nebohý Michal Kováč /u Lipušá/ mi povedal, že gróf András mal vo Vlachove tajnú mincovňu. Táto mincovňa bola umiestnená na Stromiši a zaujímavé, že o tejto nikto nevedel. Hovoril, že bol na Stromiši, a keď išiel po lúke medzi stromami, našiel komin, resp. dieru, v ktorej trčal suchý strom. Po malom preskúmaní zistil, že pod

dierou je nejaká miestnosť. Bol však sám, a preto si povedal, že tam sa nepúšťa, ale zorganizuje nejakého kamaráta, s ktorým vykonajú podrobnejší prieskum. Za tým však ochorel, ostal pripútaný na lôžko a tam sa už nedostal.

Táto príhoda bola pre mňa prevapením, nakoľko nikdy som o tom vo Vlachove nepočul. Preto som sa opýtal historika, ktorý ma na VŠ v Prešove učil, či môže byť taká miestnosť. Ten mi potvrdil a povedal, že medzi historikmi taká správa je a že je to skutočnosť.

Michal Kováč mi ešte povedal, že na Stromiši je uložený aj druhý poklad, ktorý si tam uložil zbojník Michal Vdovec. O tom však nevedel viac povedať len to, že je uložený v stromoch nad chodníkom, ktorý je pod chatou na Stromiši.

prom. fil. Miloslav Ďurán st.

Právne okienko

Ohrozenie mravnej výchovy mládeže

Podľa článku 42 ods. 1 Ústavy SR okrem toho, že má každý právo na vzdelanie je školská dochádzka povinná a jej dĺžku po vekovú hranicu ustanovuje zákon. Dnes je to veková hranica do 16 rokov veku. Rodič alebo zákonný zástupca žiaka, ktorý nevykoná všetky možné opatrenia, aby dieťa chodilo do školy sa môže dopustiť priestupku alebo trestného činu.

Prípady s nižšou spoločenskou nebezpečnosťou sú kvalifikované ako priestupky na úseku školstva a výchovy mládeže. Tohto priestupku sa dopusti ten, kto ohrozuje výchovu a vzdelávanie maloletého, najmä tým, že neprihlási dieťa na povinnú školskú dochádzku alebo zanedbáva starostlivosť o povinnú školskú dochádzku žiaka. Za priestupok možno uložiť pokutu do výšky 99,58 Eur.

Vedenie základných škôl je zo zákona povinné mesačne podávať aktuálne informácie o žia-

koch, ktorí prekračujú hranicu neoprávnených vyučovacích hodín. Obec, prostredníctvom školskej komisie pravidelne posudzujú oznámenia riaditeľov ZŠ. Na základe záväznosti vymedzených neoprávnených hodín odporúčajú prijať rôzne opatrenia, počnúc upozornením rodičov na nedbalú školskú dochádzku, cez pokarhanie rodičov až po návrh na zastavenie výplaty prídavkov na dieťa a v krajnom prípade aj návrh na ústavnú starostlivosť o dieťa.

V prípade, že bol rodič riešený v priestupkovom konaní za zanedbanie starostlivosť o povinnú školskú dochádzku žiaka a toto riešenie nespĺnilo výchovný účel, môže byť postihnutý za trestný čin Ohrozenie mravnej výchovy mládeže, podľa § 211 Trestného zákona. Za tento trestný čin hrozí rodičovi, resp. zákonnému zástupcovi dieťaťa trest odňatia slobody až na dva roky.

Mgr. Marian Kušnier

Futbalisti majú nad čím rozmýšľať

Po vlnnej jeseni sme na tomto mieste Vlachovských novín uviedli článok s titulkom Futbalová jesen v znamení omladenia a prestavby mužstva. V tabuľke sme vtedy boli na 5. mieste. Už pred ukončením jarného kola to však začalo v našom omladenom mužstve škripať. Prestalo sa nám daríť, ba v poslednom kole v Plešivci sme nastúpili len deväť a po prehre 5:1 sme museli predčasne zápas ukončiť. Aj tak sme však v minuloročnej súťaži skončili na 6. mieste tabuľky (25-11-5-9-50:43-38).

Vo futbalovom ročníku 2009/2010 sme začali domácou výhrou nad Gemerskou Polomou 2:1 gólom J. Liptáka st. a T. Pitoňáka. Už v tomto zápase sa však ukázalo, že prílišné omladenie mužstva najmä namiesto záložníkov Jakaba a Ruppá nebude na dosiahnutie dobrých základov v 1. triede OFM postačovať. V zápase druhého kola v Dlhej Vsi (2:2 - Hricko, T. Hronec) sme napriek tomu siahali po troch bodoch a výhrou sme zavrhli aj tretie kolo doma s Dlhou Lúkou (4:3 - Zd. Gecelovský 2, T. Hronec). Vo štvrtom kole Dedinky - Vlachovo (3:3 - Zd. Gecelovský, Lipták st., Lipták ml.) sme dosiahli ešte remízu, no potom nasledovala séria prehier: Vlachovo - Dobšiná 2:5 (T. Hronec, M. Molda), Krh. Podhradie - Vlachovo 3:0, Betliar - Vlachovo 5:1 (T. Hronec). Doma s Plešivcom sme iba remizovali 1:1 (T. Hronec), no v Bratislave sme prehrali vysoko 5:2 (Lipták ml., Lipták st.). Za zmienku o tomto kole stojí hromadná bitka hráčov a fanúšikov v zápase Plešivec - Honce, čo svedčí o veľmi napätej situácii v okresnej súťaži. Po dlhom čase sa nášmu mužstvu podarilo zabodovať doma v zápase proti Jablonovu nad Turňou 3:1 (Hricko, Biščák, Lipták st.), no potom sme už do konca jesene len prehrali: Rudná - Vlachovo 2:1 (T. Hronec), Vlachovo - V. Slaná 1:3 (T. Hronec), Lipovník - Vlachovo 8:0, jarné predkolo G. Poloma - Vlachovo 5:0 (nedokončené opäť pre nízky počet našich hráčov).

Na aké-také ospravedlnenie nášho mužstva môže poslúžiť len skutočnosť, že od zápasu v Rudnej sme hrali bez brankára Vlada Organa, ktorý sa po hrubom faule musel podrobiť operácii kolena.

Jeseň sme teda skončili na veľmi nebezpečnom 12. mieste (predposlednom) s výsledkami 14-3-3-8-23:45-12. Zloženie mužstva sa pritom v podstate nezmenilo, pretože na vlastnú žiadosť odišli len Rupp do Dobšinej a Jakab do Rudnej. V zahraničí je Šimon a M. Mlynár, zranený bol Organ, Rybár a L. Hlaváč, zo súpisov nehral M. Ondrejčík a O. Leskovjanský. Ostatní hráči hrali striedavo v zložení: Organ, Hricko, Zd. Gecelovský, Lipták st., Lipták ml., T. Hronec, Marciš, Šimon, Fecko, M. Šivec, T. Molda, T. Pitoňák, M. Gál, M. Hajdúk, D. Rybár - po 2x), D. Biščák, M. Molda.

Pre jarné obdobie vyvstáva pre výbor vážna úloha - posilniť mužstvo, najmä jeho obrannú činnosť o skúsených hráčov, pretože obdržaných 45 gólov a prehratých 8 zápasov zo štrnástich svedčí o mnohom.

Osobitnou kapitolou je situácia v mužstve nášho dorastu. Začiatok súťaže malo pomerne dobrý, no v závere kola prišlo okrem herných výpadkov aj k psychickému nezvládnutiu zápasov, k inzultácii rozhodcu v Gem. Hórke a tým ku kontumácii, vylúčeniam hráčov a vysokým pokutám pre futbalový klub. Veríme trénerovi a chlapcom z dorastu, že im doslova „išlo o život“, no bolo to treba riešiť inou formou. Takto sme doplatili morálne i finančne, pretože ObFZ žiaľbohu verí rozhodcovi, delegá-

tovi, domácim a vyhovuje mu výsledok dosiahnutý na ihrisku. Pri inzultácii rozhodcu (aj keď v skutočnosti nebola, ale on to potvrdí), je situácia jasná. Viaceri z našich mladých chlapcov, ktorých výchovu v doraste pripravujeme pre A - mužstvo, budú musieť „vstúpiť do seba“, vyrásť z puberty, prestať robiť frajeriny, „nežurovať“ najmä v sobotu pred zápasom tak, že hráča nemôžeme zobudiť do obedu, ale najmä trénovať a prebudíť v sebe „bojového ducha“.

Mužstvo dorastu hralo v zložení: Š. Bronďoš, Ján Fandák, M. Šomšák, L. Kožár, M. Šivec, E. Hajdúk, M. Ďurán, O. Hatvanik, D. Klein, M. Pitoňák, M. Leško, J. Hajdúk, L. Kováč, T. Ďuraj, I. Bujna, D. Elexa, M. Marciš, T. Pitoňák.

Mužstvo žiakov pre nízky počet chlapcov v príslušných vekových ročníkoch nebolo tento rok do súťaže prihlásené. Viaceri naši žiaci hrajú formou hosťovania v okolitých obciach.

Futbalový klub vedie výbor FK TJ Vlachovo v zložení: Mgr. Juraj Kováč, Mgr. Ján Gecelovský, Ondrej Marciš, Ing. Z. Kováčová, Pavol Hajdúk, Dušan Elexa, Jozef Varga, trénermi sú Milan Hajdúk (A - mužstvo) a Ján Hajdúk (dorast). Klub má aj technický tím na prípravu ihriska v zložení: P. Hajdúk, O. Černaj, M. Suchý, V. Ondrejčík a i. Vedúcim mužstva dospelých je O. Marciš, kapitánom Z. Gecelovský.

Futbalové dianie vo Vlachove - starostlivosť o hráčov, spolupráca s okresným futbalovým zväzom, príprava ihriska, dresov, preprava hráčov na zápasy a i. spočíva na pleciah niekoľkých našich občanov. Nastal však čas obmeny funkcionárskeho kádra, preto vyzývame každého, kto má záujem vo futbalovom klube pracovať, aby sa prihlásil u predsedu klubu. Výročná schôdza FK TJ Vlachovo bude posledná januárovú sobotu 2010. Vo výbore by mali pracovať najmä tí rodičia, ktorých deti sú hráčmi klubu.

V r. 2009 zabezpečil futbalový oddiel na Ministerstve vnútra SR zmenu svojich stanov. Vypustené bolo prírmenie Družstevník, takže oficiálne pomenovanie má dnes Telovýchovná jednota - Futbalový oddiel Vlachovo. Štatutármi TJ FO sú Juraj Kováč a Dušan Elexa. Pri výmene funkcionárov sa štatutármi stanú noví členovia TJ FO po schválení členskou schôdzou. TJ FO Vlachovo funguje ako občianske združenie, ktoré si môže zriadiť aj ďalšie športové oddiely, napr. turistický, volejbalový, nohejbalový, motoristický a i. Finančné príspevky na činnosť FO TJ Vlachovo okrem obce môžu byť poskytnuté aj z 2% dane fyzických osôb (čo sme vybavili v novembri 2009), z členského, z dobrovoľných príspevkov, darov, dotácií, grantov a pod. Na činnosť TJ FO bude potrebné finančné prostriedky združiť, pretože iba obec tento oddiel neutiahne.

TJ FO má podľa stanov právo používať svoju vlajku, zástavu, preukaz, znak, pečiatku so svojim názvom a označením.

Juraj Kováč
predseda

Najproduktívnejší futbaloví strelci Ing. Ján Lipták a Tomáš Hronec v akcii Foto: Š. Majerčák

Pozvanie na premiéru filmu Vitajte vo Vlachove

Obec Vlachovo má v rámci Gemera mimoriadne zachovaný a bohatý potenciál živých ľudových tradícií, spoločenských aktivít občanov, vzácných kultúrnych pamiatok, pamätihodností a prírodných krás. V záujme uchovania týchto zaujímavostí pre budúce generácie a vďaka obetavej ochote súčasníkov robí pre svoju obec tradičnú kultúru, šport, vzdelávanie či ďalšie spoločenské aktivity, rozhodla sa obec dať vyhotoviť film - **obecný dokument o všetkom, čo vo Vlachove máme zaujímavé** z hľadiska turizmu.

Film má pomenovanie „**Vitajte vo Vlachove**“. Okrem svojho dokumentačného poslania má za cieľ poslúžiť aj ako prezentačný materiál pre turistov, či ako hodnotný darček rodákom, priateľom alebo hosťom obce.

Na premiéru filmu, ktorá sa uskutoční v **Kultúrnom dome vo Vlachove v sobotu 19. decembra 2009 o 16.00 hod.** za účasti tvorcov tohto malého dokumentačného diela, Vás všetkých srdečne pozývame. Ak bude záujem, film premietneme v tento večer viackrát.

Mgr. Juraj Kováč

Marcel boduje d'alej

Prvé podujatie zóny strednej Európy pripravili organizátori v Českom Prerove 9. a 10. mája 2009.

Marcel Labuzík sa po úspešnom zvládnutí kvalifikačných jzd prebojoval z B finále druhého miesta do A finále, kde skončil na ôsmom mieste z 21 jazdcov strednej Európy a na prvom mieste zo SR.

Ďalšie podujatie Majstrovstiev SR v autokrose sa uskutočnilo 31. mája 2009 vo Filakovských Kľačanoch pri Lučenci. Celé podujatie bolo poznačené daždivým počasím, ktoré zapríčinilo slabú účasť slovenských pretekárov. Niektorí jazdci nezvládli trať a pretekky neukončili.

Marcelovi sa na blate jazdilo dobre a aj keď vo svojej divízii mal len jedného súpera, bola to preňho nová skúsenosť a pretekky sa mu podarilo úspešne dojazdiť na 1 mieste.

Marcel Labuzík sa v dňoch 20. a 21. júna 2009 zúčastnil tradičného okresného podujatia Dobšinský kopec, na ktorom štartoval, ako predjazdec. *Monika Labuzíková*

Čistenie turistického chodníka

Každoročne sa turisti okresu Rožňava pod vedením Pavla Molnára, okresného značkára Klubu slovenských turistov, zúčastňujú na čistení turistických chodníkov v okrese Rožňava.

V tomto roku na čistenie a údržbu bol vybraný úsek Chata pod Stromišom-Sedlo Súľová-Volovec, na magistrále E8. Tejto akcie sa zúčastnilo dňa 19. mája 2009 i sedem turistov z Vlachova. Spolu s ďalšími turistami vyčistili turistický chodník od spadnutých konárov, od konárov po ťažbe, veľkých kameňov, náletov drevin a vysokej trávy.

Doporučujeme turistom prejsť tento úsek pre jeho peknú scenériu a pekné výhľady na dolinu Súľovského potoka a okolitých vrchov. *Ján Gallo*

Aerobik vo Vlachove

Skoro tri roky sa ženy vo Vlachove venovali pravidelným tréningom krásneho ženského športu - AEROBIKU, ktorý spája šport, tanec, starostlivosť o telo a predovšetkým radosť z pohybu v jeden celok.

Začalo to 2. mája v roku 2007, keď sa zrealizovalo prvé stretnutie žien vo Vlachove v klubovni Domu dôchodcov, kde sa po prvý raz stretlo hneď 14 žien s cvičiteľkou Soňou Fabiánovou. Neskôr to už bolo 26 žien, ktoré chodili cvičiť podľa toho, ako im ich čas dovolil.

Tréningy sa uskutočňovali každý pondelok a v stredu od 18.30 hod. V letných mesiacoch bývali v sále kultúrneho domu vo Vlachove. Poďakovanie patrí p. Andrei Hajdúkovkej, ktorá vec iniciovala a oslovila p. Soňu Fabiánovú, aby sa ženy vo Vlachove venovali tomuto športu...

Keďže záujem o aeróbne cvičenia pretrváva až doteraz a pani Fabiánová sa kvôli pracovnej zaneprázdnenosti nemôže vlachovským ženám venovať, chceli by sme osloviť a zároveň aj vyzvať ochotnú cvičiteľku spomedzi Vás, vážení občania, aby opäť rozbehla túto krásnu aktivitu.

Soňa Fabiánová,
Jana Teplická

VLACHOVSKÉ NOVINY
STROMIŠ
ŠTVŔTŔOČNÍK OBČANOV VLACHOVA

Vydavateľ: Obecný úrad Vlachovo
Zodp. redaktor: Mgr. Marian Kušnier
Technický redaktor: Juraj Kováč ml.

Redakčná rada:
Mgr. J. Kováč, RNDr. Viera Hroncová,
D. Elexa, J. Gallo, J. Teplická,
Mgr. M. Hlaváčová

Počet výtlačkov: 400
Informácie na tel./fax: 058/ 788 32 70
Reg. č. MK SR EV 2855/09